

**Wageningen
krijgt twee
voertalen**

Pag. 5

**Kind kiest
eten op
uiterlijk
en kleur**

Pag. 7

**Wageningen is
still not green
on the inside,
say students**

Page 20

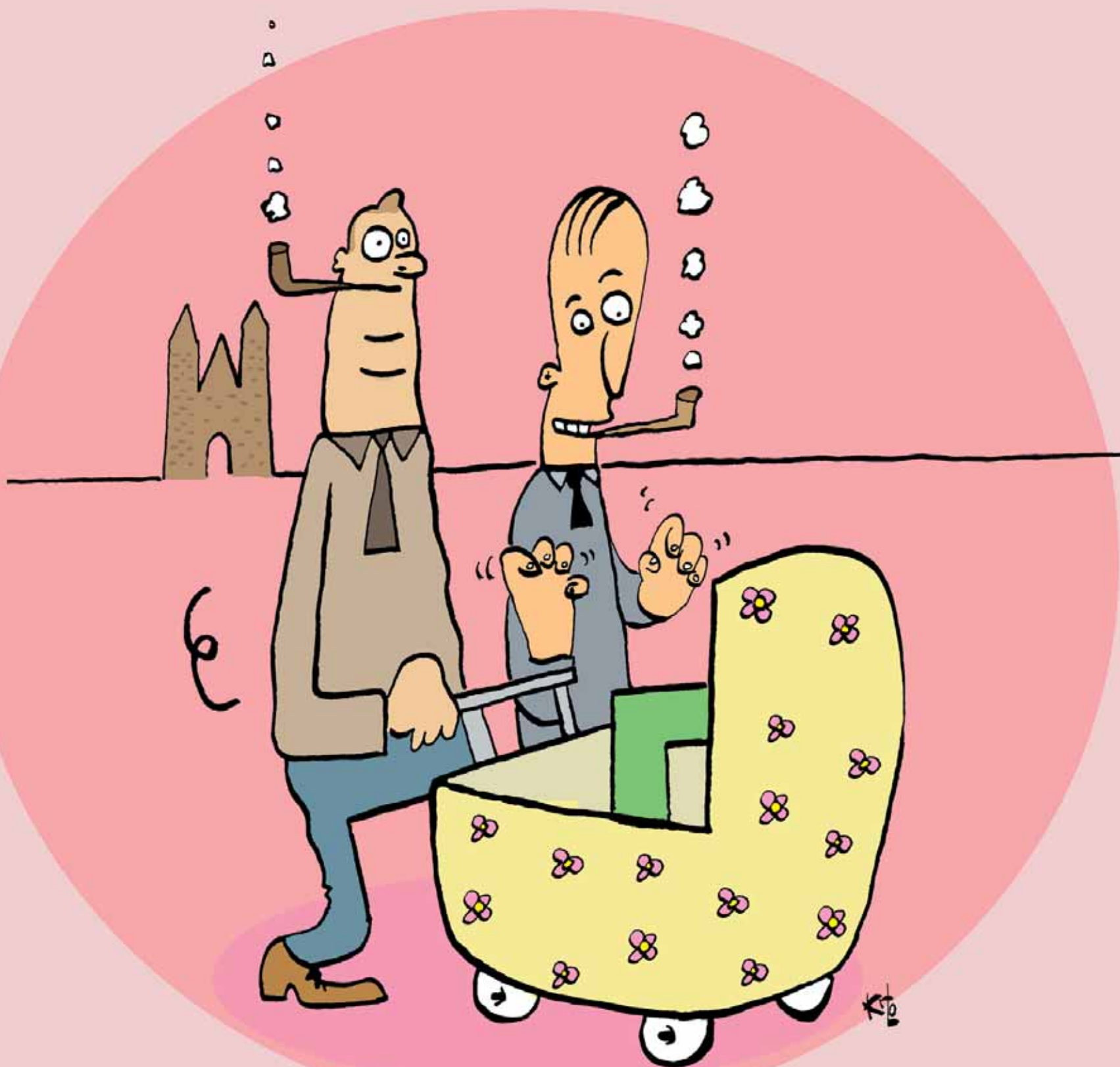

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

2E JAARGANG/ 15 MEI 2008

RESOURCE

#30

PAG. 8

DE HAAGSE WIEG VAN WAGENINGEN UR

COLOFON

Resource, Weekblad voor Wageningen Universiteit en Researchcentrum, is een onafhankelijk weekblad voor personeel en studenten van Wageningen UR en wordt uitgegeven door Cereales Uitgeverij; ISSN 1389-7756.

Redactieadres/ Binnenhaven 1, 6709 PD Wageningen, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen, tel. 0317 466666, fax 0317 466667, e-mail resource@cereales.nl; secretariaat Linda Glasmacher en Sandra van den Brink-Vermeulen. Geopend van 8.30 tot 12.30 uur.

Redactie/ Korné Versluis (hoofdredacteur, algemeen nieuws), telefoon 0317 466680, e-mail korne.versluis@cereales.nl;

Lieke de Kwant (eindredactie), telefoon 0317 466685, e-mail liele.de.kwant@cereales.nl;

Yvonne de Hilster (eindredactie, studenten), telefoon 0317 466687, e-mail yvonne.de.hilster@cereales.nl;

Gert van Maanen (landbouw, plant), telefoon 0317 466684, e-mail gert.van.maanen@cereales.nl;

Sara van Otterloo (eindredactie international pages), telefoon 0317 466691, e-mail sara.van.otterloo@cereales.nl;

Amrish Baidjoe (studenten), telefoon 0317 466666, e-mail amrish.baidjoe@cereales.nl;

Jan Braakman (dier), telefoon 0317 466682, e-mail jan.braakman@cereales.nl;

Alexandra Branderhorst (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail alexandra.branderhorst@cereales.nl;

Wim Bras (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail wim.bras@cereales.nl;

Ingrid Dammer (algemene verslaggeving), telefoon 0317 466691, e-mail ingrid.dammer@cereales.nl;

Laurien Holtjer (groene ruimte, dier), telefoon 0317 466689, e-mail laurien.holtjer@cereales.nl;

Willem Koert (voeding, biotechnologie), telefoon 0317 466681, e-mail willem.koert@cereales.nl;

Paul Link (internet), telefoon 0317 466690, e-mail paul.link@cereales.nl;

Nicolette Meerstadt (studenten), telefoon 0317 466666, e-mail nicollette.meerstadt@cereales.nl;

Iris Roscam Abbing (studenten), telefoon 0317 466666, e-mail resource@cereales.nl;

Albert Sikkema (Van Hall Larenstein), telefoon 0317 466669, e-mail albert.sikkema@cereales.nl;

Joris Tielens (economie, buitenland), telefoon 0317 466688, e-mail joris.tielens@cereales.nl;

Martin Woestenburg (groene ruimte), telefoon 0317 466682, e-mail martin.woestenburg@cereales.nl.

Landelijk nieuws: Hoger Onderwijs Persbureau (HOP).

Foto's/ Guy Ackermans, Bart de Gouw, Martijn Weterings, BvB, Rita van Biesbergen, Ruben Smit, Hoge Noorden, Jurjen Bersee

Illustraties/ Henk van Ruitenbeek, Guido de Groot

Vormgeving/ Hans Weggen, telefoon 0317 466686, e-mail hans.weggen@cereales.nl. Basisvormgeving/ Office for Design, Loek Kemming

Druk/ Dijkman Offset BV

Directeur Cereales/ Henk Prevaes

Abonnementen/ Studenten van Wageningen Universiteit en personeel van Wageningen UR krijgen Resource gratis;

anderen kunnen zich abonneren voor E52,50, buitenland E122,50 per jaar. Inlichtingen: telefoon 0317 466666.

Advertenties intern/ Onderdelen van Wageningen UR kunnen tegen speciaal tarief adverteren in Resource. Informatie bij het secretariaat.

Kleintjes is de rubriek voor niet-commerciële advertenties. Kosten E5 (studenten en medewerkers E3,50) per 30 woorden.

Advertenties extern/ Van Vliet, bureau voor media-advies, Passage 13, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023 5714745.

Serviceberichten/ Beknpte, zakelijke mededelingen van eenheden van Wageningen UR aan studenten en personeel kunnen gratis in Resource worden geplaatst. Inlichtingen: 0317 466666.

RESOURCE

#30

WEEKBLAD VOOR WAGENINGEN UR/

2E JAARGANG/ 15 MEI 2008

JAN DE VERSCHRIKKELIJKE

'Zonder mij was Wageningen nu een filiaal van Utrecht geweest', zegt Jozias van Aartsen. 'Mijn persoon en Wageningen verhouden zich tot elkaar als, ehm, laten we zeggen, Greenpeace tot zeehondjes.' De huidige burgervader van Den Haag roert nadenkend in zijn kopje koffie. Het is rustig op het terras, ergens in de nabijheid van het Binnenhof. Ook als je niet goed luistert hoor je de eenden in de hofvijver kwaken.

'Al heb ik daarbij natuurlijk veel hulp gehad van jou, Tjib', erkent Van Aartsen. 'We waren net Batman en Robin. Jozias en Tjibbe. *The Dynamic Duo*.'

'Ik deed mijn plicht', zegt Tjibbe Joustra gelaten. De topambtenaar die een decennium geleden, toen Van Aartsen landbouwminister was, fungeerde als diens rechterhand, kijkt naar de onbewolkte hemel.

'Samen hebben wij Wageningen gered', zegt Van Aartsen. 'En daar voel ik me nog steeds goed over. Wageningen doet zulke leuke dingen met kipjes en varkentjes en bloembollen. Je moet er toch niet aan denken dat Jan Veldhuis met zijn snelle Utrechtse jongens daar de baas waren geworden.'

'Als topambtenaar laat ik me over de hoedanigheid van de Utrechtenaren liever niet uit', zegt Joustra. 'Maar ik begrijp wat je bedoelt.'

'Jan Veldhuis had in Wageningen als een beest huisgehouden, Tjib.'

'Dus gaven wij Wageningen Cees Veerman', zegt Joustra.

'Cees de Welwillende in plaats van Jan de Verschrikkelijke', zegt Van Aartsen omfloerst. 'In plaats van een doldrieste tsaar gaven we Wageningen een nobele beschermer.'

'Die bovendien niet moeilijk deed toen we hem een grove bezuinigingsoperatie lieten doorvoeren', zegt Joustra.

'We hadden geen keus', zegt Van Aartsen. 'Anders was het Wageningse schip gezonken. En dat was toch verdraaid vervelend geweest voor al die kipjes- en varkentjes-onderzoekers.'

'En voor ons', zegt Joustra. 'Met Wageningen op de begroting stelt LVN nog wat voor. Zonder Wageningen had Economische Zaken LNV allang opgeslokt.'

'Dan was jij geen topambtenaar meer, Tjib', zegt Van Aartsen.

'En jij geen minister', zegt Joustra. / **Willem Koert**

Pag. 4

'Sommige vakken hebben een langere verteringstijd'

Pag. 13 Wasprofessor is Dobbelman vergeten

Pag. 14

Student niet in voor stoffige organisaties

Pag. 22

Huisbaas gaf student 'een klein tikje, niet hard'

BOVEN HET MAAI-VELD

'Landbouw weer gaan beschouwen als publiek domein'

VOEDSELKRISIS

De mondiale voedselcrisis wordt onrecht toegeschreven aan de productie van bio-energie uit voedsel, stelde prof. Jan Douwe van der Ploeg, hoogleraar Transitiestudies aan Wageningen Universiteit, zaterdag 10 mei in NRC Handelsblad. De wereldvoedselvoorziening wordt volgens hem vooral verstoord door mondiale voedselimperier.

Van der Ploeg legt uit dat hooguit twee procent van het landbouwareaal wordt gebruikt voor biobrandstof. Hij stelt dat de geslonken voedselvoorraden en de toegenomen speculatie een veel grotere rol spelen bij de recente stijging van de voedselprijzen in de wereld. Vertrouwen in de liberale wereldmarkt als regulerend mechanisme heeft hij niet, want terwijl de vraag toeneemt, worden kleinschalige boerenbedrijven in veel landen vervangen door grote ondernemingen die per hectare minder voedsel produceren. Van der Ploeg geeft een voorbeeld uit Mexico, waar de productiewaarde van de grond na schaalvergroting is gedaald van vierduizend naar vijfhonderd pesos.

De liberalisering van de voedselmarkt en de opkomst van mondiale voedselimperier die productie, verwerking, distributie en consumptie van voedsel reguleren, zijn daar volgens de hoogleraar debet aan. De toegevoegde waarde van deze voedselindustrie is de afgelopen jaren enorm gegroeid, maar de afstand tussen de prijs die consumenten betalen en die boeren ontvangen is ook enorm gegroeid. Wil de wereldvoedselvoorziening verbeteren, dan moeten regeringsleiders landbouw weer gaan beschouwen als 'publiek domein', de boerenlandbouw gaan stimuleren en internationale handelsstromen ordenen, stelt Van der Ploeg. Mensen die dat 'verstoring van de markt' noemen, dienen vooral de belangen van de voedselimperier, aldus de Wageningse socioloog. / **Albert Sikkema**

Omslagillustratie Guido de Groot

IN 'T NIEUWS

24 APRIL T/M 14 MEI 2008

VERHUIZING/ Vrijwel alles staat klaar voor de verhuizing, maar het werk gaat door. HRM-medewerkster Bea Jongejan van het LEI zit op donderdag 8 mei voor het laatst op de oude locatie aan de Burgemeester Patijnlaan in Den Haag. 'Inmiddels zijn we allemaal over en veel medewerkers hebben meteen na Pinksteren de spullen alweer uitgepakt', vertelt afdelingshoofd Communicatie Daniëlle Engelen. 'Hemelsbreed zijn we 150 meter verplaatst. Vanaf mijn eigen werkplek kijk ik uit op ons oude gebouw.' Het LEI bezet vier verdiepingen van een nieuw kantorencomplex aan het Alexanderveld, op de plaats van het oude gemeentehuis. Een noviteit is de fitnessruimte. Engelen: 'Nu gaan veel medewerkers tussen de middag even hardlopen in de Scheveningse Bosjes, maar straks kan men de conditie ook op peil houden als het buiten pijpenstelen regent.' / foto LEI

DREIJENBORCH MAG WORDEN GESLOOPT

De gemeente Wageningen heeft op 23 april een sloopvergunning verleend voor de Dreijenborch, het universiteitsgebouw aan de Ritzema Bosweg dat in een eerdere inventarisatie van de gemeente nog 'cultuurhistorisch van uitzonderlijk belang' werd genoemd.

Simon Vink, woordvoerder van Wageningen UR, zegt dat de sloopvergunning nodig is om armslag te krijgen bij de toekomstige ontwikkeling van complex De Dreijen. Eerder zijn al sloopvergunningen afgegeven voor delen van het Botanisch Centrum en voor het Ritzema Boshuis. 'We wachten nu de bezwaarperiode af en een bureau brengt momenteel de stedenbouwkundige waarde van het complete gebied voor ons in beeld. Daarna zien we verder.'

De sloopvergunning betekent een streep door de rekening van Platform De Dreijen, dat wil dat het gebouw de status van gemeentelijk monument krijgt. Tot 4 juni kunnen nog bezwaren ingediend worden tegen de sloopvergunning. / GvM

BRASCAMP ZIET AF VAN OPLEIDINGSFUSIES

Onderwijsdirecteur Pim Brascamp en zijn stuurgroep Towards Flexibility hebben het plan losgelaten om brede bachelors te ontwikkelen. Brascamp wilde dat de universiteit en de hogeschool minder opleidingen zouden aanbieden, om zo geld vrij te maken voor onderwijsvernieuwing. Maar dat plan stuitte op breed verzet in een ronde van discussies.

De meeste deelnemers aan de gespreksronde zagen niets in het plan om opleidingen te bundelen. Dat zou de universiteit en de hogeschool studenten kunnen kosten. Brascamp wilde op die manier andere geld vrijmaken om ervoor te zorgen dat opleidingen minder vakken zouden hoeven te delen met andere opleidingen. 'Maar dat werd door de deelnemers aan de discussies niet als kernprobleem gezien.'

Brascamp blijft wel bij zijn plan om te besparen op het onderwijs om zo geld vrij te maken voor vernieuwing. Hij wil vooral investeren in een betere organisatie van de vrijekeuzeruimte voor studenten, en in het opzetten van minors aan de universiteit. Efficiëntere omgang met gedeelde vakken en professionalisering van de opleidingscommissies kunnen volgens hem ongeveer 1,25 miljoen euro opleveren. 'We hebben nu zeven officiële minors aan de universiteit, maar die zijn voor veel studenten nauwelijks studeerbaar. Ze moe-

ten zelf met hun studieadviseur maar vinden hoe ze de roostering voor elkaar krijgen. Als je zoiets doet, moet je ook zorgen dat er iets geregeld is voor de studenten.' Brascamp wil daarom twee blokken aanwijzen die opleidingscommissies moeten reserveren voor de vrije keuze. Studenten kunnen er dan voor kiezen om in één van die periodes een minor te volgen, of zelf een pakket van vrijekeuzevakken samen te stellen.

De vraag is nog hoe groot de minors moeten worden. Dertig ECTS (een half jaar) is de norm, maar dat pas niet goed in het Wageningse onderwijsrooster met vijf periodes. 'We onderzoeken daarom nu of het mogelijk is om periode drie in tweeën te knippen, waardoor je twee vakken van elk drie weken geeft. De vraag is of dat voor elk vak kan. Sommige vakken hebben een langere verteringsstijd nodig bij studenten.'

De discussie over de vernieuwing van het onderwijs van de hogeschool gaat later van start dan gepland. 'Er is besloten dat we de discussie daar in juni beginnen. Dat geeft de nieuwe directeur Ellen Marks een mooie start.'

Brascamp bespreekt de voorstellen nog in verschillende discussiebijeenkomsten. Begin juni moet de discussie afgelopen zijn, zodat er 1 september een plan kan liggen voor de raad van bestuur. / KV

VHL WERKT AAN KWALITEIT EN BEDRIJFSVOERING

Martin Kropff van de raad van bestuur van Wageningen UR en Rien Komen, tijdelijk directielid bij Van Hall Larenstein, hebben in februari en maart werkvloergesprekken gevoerd met medewerkers van de hogeschool. Ze leverden een lijst met onderwerpen op die verbetering behoeven.

De gesprekken waren een vervolg op de bijeenkomsten in januari na het vertrek van collegevoorzitter Erica Schaper bij de hogeschool. Vooral de onderwijskwaliteit, de fusie met Wageningen UR en het intern functioneren kwamen aan bod. De werkvloergesprekken werden niet heel druk bezocht, aldus Komen. 'Maar degenen die deelnamen waren enorm betrokken.' Op de dagelijkse kwaliteit bij de hogeschool valt nog een grote slag te maken, blijkt uit de gesprekken. Dit betreft onder meer de roostering, onderwijsvoorzieningen en de communicatie van veranderingen aan docenten en studenten. Een ander punt is de onderwijskwaliteit. Een maand geleden is Leeuwarden begonnen met de evaluatie van het competentiegericht onderwijs. 'Nu zien we vaak een halfslachtige keuze, waarbij docenten dingen volgens de oude én de nieuwe manier doen', vertelt Komen. De evaluatie helpt bij het maken van de definitieve keuze en invoering van verbeteringen. Het gaat daarbij om kleine veranderingen, en niet

om de zoveelste structurele wijziging, zegt Komen. 'Dat speelt ook in de WUR-brede discussie over het onderwijshuis. We moeten oppassen voor grote veranderingen waarbij teveel energie weglekt.' Ook belangrijk is de bedrijfsvoering bij de hogeschool, een speerpunt in het strategisch plan van Wageningen UR voor 2008. 'Er moet een ritme komen in managementinformatie en de routines moeten worden aangescherpt. Bepaalde zaken die nu op directieniveau liggen, zoals de contacten met het bedrijfsleven en de lectoren, moeten bij de opleidingsdirecteuren worden neergelegd', licht Rien Komen toe. Bovendien moeten de opleidingsdirecteuren meer over de grenzen van de eigen opleiding heen kijken en meer 'Van Hall Larenstein uitstralen'. De directie moet verder op alle locaties goed zichtbaar zijn.

Komen zag ook lokale verschillen. 'In Leeuwarden hebben de fusies in het verleden veel onzekerheid veroorzaakt. En de locatie Wageningen staat door de verhuizing vanuit Deventer op achterstand en moet alle zeilen bijzetten om te overleven. We investeren daar dan ook drie ton in internationale werving.'

Volgens Komen werd de betrokkenheid van de raad van bestuur als positief ervaren. De nieuwe directeur Ellen Marks zal met de lijst aan de slag gaan. / ABr

‘Dit extra geld is een duidelijk teken dat landbouw terug is van weggeweest’

WAGENINGEN UR NIET ENGELSTALIG MAAR TWEETALIG

Engels wordt voorlopig niet de voertaal van Wageningen UR. Na overleg met de gezamenlijke vergadering (GV) heeft de raad van bestuur besloten de ambities terug te schroeven. Wageningen wordt nu tweetalig.

In een implementatieplan heeft de raad van bestuur voor verschillende communicatie-uitingen een stappenplan beschreven om over te schakelen op Engels als

voertaal. De GV reageerde kritisch op dit plan van de raad van bestuur. Volgens de GV bevat het geen goede analyse van taalproblemen en oplossingen. Bovendien trekt het bestuur volgens de medezeggenschapsraad te weinig geld uit voor de uitvoering. Het talencentrum van Wageningen UR zou ook niet berekend zijn op een grote vraag naar cursussen Engels. Bestuursvoorzitter Aalt Dijkhuizen zei eerder al dat hij ‘pragmatisch’ wilde omgaan

met de invoering. ‘Natuurlijk ga je in een vergadering geen Engels praten als er alleen maar Nederlanders aan tafel zitten. In onze planning hebben we ook verschillende evaluatiemomenten ingebouwd. Als we merken dat een maatregel niet werkt zoals we dachten, gaan we natuurlijk niet door.’ De GV heeft drie weken geleden in een brief laten weten dat zij niet instemt met het voorstel van de raad van bestuur, maar dat ze wel akkoord gaat met voorstellen

voor de eerste fase van het plan: groei naar tweetaligheid. De raad van bestuur heeft daarop laten weten dat zij de verdergaande plannen voorlopig opschort. ‘We hebben daarmee de doelstelling uit ons plan behaald. We hebben de mogelijkheid om het Engels te gaan gebruiken als voertaal onderzocht, en geconcludeerd dat de organisatie niet rijp is voor meer dan een groei naar een tweetalige organisatie’, schrijft Dijkhuizen. / KV

ONDERZOEK NAAR HOGE VOEDSELPRIJZEN

Op initiatief van bestuursvoorzitter Aalt Dijkhuizen is een groep onderzoekers aan het werk gegaan om een analyse te maken van de oorzaken van de huidige hoge voedselprijzen. Dat sluit aan bij een vraag van het ministerie van LNV, dat ook geïnteresseerd is in een nadere analyse.

Woordvoerder van de raad van bestuur Simon Vink licht toe dat het gaat om een overzicht van de feitelijke oorzaken van de vrij plotselinge stijging van wereldvoedselprijzen. Vervolgens gaan de wetenschappers in kaart brengen welke technologie ingezet zou kunnen worden om in de toekomst voldoende voedsel te produce-

ren. In een derde hoofdstuk komen beleid en instituties aan de orde die hierbij een rol spelen. Tot slot zal een aantal scenario's geschetst worden over het verloop van de voedselprijzen in de toekomst. Eén van de onderzoekers die gaat bijdragen aan het rapport is econoom dr. Niek Koning. Hij vindt niet dat Wageningen UR als instelling één visie moet proberen te maken op dit thema. Er zijn volgens Koning meerdere visies mogelijk. Ook zijn er verschillende belangen in het spel. Wageningen UR heeft zelf bijvoorbeeld belang bij een positief beeld over biobrandstoffen en andere toepassingen van agrarische grondstoffen. ‘Je kan wel zeggen dat

we wetenschappers zijn en feiten en fictie kunnen scheiden, maar de belangen zitten hier direct om de tafel. Onderzoekers die met biobased economy bezig zijn voelen zich bedreigd door de stelling dat het misdadig is om voedsel in je tank te stoppen.’ Koning ziet liever een aantal verschillende visies die door verschillende onderzoekers van Wageningen UR gemaakt worden, dan één rapport dat een soort instellingsopinie weergeeft. ‘De werkgroep maakt een rapport met verifieerbare feiten en de namen van de onderzoekers worden gewoon vermeld’, reageert Vink. ‘Ik begrijp niet waar deze zorg nu ineens vandaan komt.’ / JT

MEER GELD VOOR LANDBOUW IN DERDE WERELD

De ministers Verburg van landbouw en Koenders van ontwikkelingssamenwerking investeren de komende jaren samen per jaar vijftig miljoen euro extra in versterking van de landbouw in ontwikkelingslanden. ‘Een duidelijk teken dat de landbouw weer helemaal terug is van weggeweest’, zegt dr. Bram Huijsman, directeur van Wageningen International.

De nieuwe plannen staan in een gezamenlijke nota van de ministeries van landbouw en ontwikkelingssamenwerking die vorige week donderdag door beide ministers werd gepresenteerd. Koenders noemde de investering een ‘structureel antwoord op de voedselcrisis in de wereld’. De nota is verder een logisch Nederlands vervolg op het *World Development Report* van de Wereldbank dat de landbouw centraal stelt in de ontwikkelingssamenwerking. Doel van het extra geld is onder andere het verhogen van de productiviteit van de landbouw, betere dienstverlening en het vergroten van de voedselzekerheid, maar ook ontwikkeling van ketens en verbetering van de markttoegang voor arme boeren. Huijsman is vooral verheugd over de samenwerking tussen LNV en DGIS. ‘Landbouw is nu ook bij DGIS een belangrijk onderwerp. Dat is tien jaar lang niet zo geweest.’ Koenders beaamde dat tijdens de presentatie: ‘De landbouwsector heeft ten onrechte te weinig aandacht gehad.’ Veel van het extra budget gaat naar internationale, Afrikaanse of Aziatische instellingen, die onder meer werken aan onderzoek en onderwijs. Het gaat om het opbouwen van boerenorganisaties in rurale gebieden tot hulp bij de bestrijding van dierziektes, en van capaciteitsopbouw voor het maken van landbouwbeleid tot het opzetten van een landbouwschool in Uruzgan. Huijsman: ‘Meer dan ooit is Afrika klaar om zelf richting te geven aan die ontwikkelingen. Wageningen UR heeft kwaliteit te bieden en is nooit uit Afrika weggeweest, dus ik verwacht dat er ook voor ons meer werk aankomt.’ / JT

COHEN STUART LID AKADEMIE

Martien Cohen Stuart, hoogleraar Fysische chemie en kolloïdkunde aan Wageningen Universiteit, is eind april verkozen tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), sectie Scheikunde.

Daarmee is hij de eerste Wageninger die tot deze sectie toetreedt. ‘De leden kwamen altijd uit de grote chemische faculteiten in Groningen, Utrecht, Leiden en Amsterdam’, zegt Cohen Stuart. ‘Nu dus ook uit Wageningen.’ Cohen Stuart wordt op 29 september geïnstalleerd. De benoeming is voor het leven. De KNAW geeft onder meer advies over het wetenschapsbeleid aan de regering, is betrokken bij onderzoeksvisitaties en organiseert symposia over de wetenschapsontwikkeling. / AS

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Kijk voor meer nieuws op de 'News and Events' site van Wageningen UR: www.intranet.wur.nl

WAGENINGEN UR

For quality of life

AKADEMIEHOOGLEERAAR/ KNAW-president prof. Frits van Oostrom overhandigt op vrijdag 9 mei een getuigschrift aan fythopatholoog Pierre de Wit ter gelegenheid van diens benoeming tot akademiehoogleraar. De Wit krijgt nu vijf jaar lang jaarlijks een miljoen euro van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Hij wordt tijdens die periode vrijgesteld van bestuurlijke verplichtingen en kan zich volledig richten op zijn onderzoek. / KV, foto GA

UIT 'T VELD

NIEUWS UIT DE WETENSCHAP

REGEN IS VRIEND ÉN VIJAND VAN WOUDREUS

Tegen de verwachting in herbergen natte bossen minder grote boomsoorten dan droge. De vochtige omstandigheden zijn wel ideaal voor de groei, maar spoelen ook belangrijke nutriënten uit. Wel zijn natte bossen veel soortenrijker.

In veel tropische bossen groeien meer dan honderd verschillende boomsoorten samen op een hectare. Dat is zeer divers in vergelijking met bossen in gematigde streken. Nederland kent bijvoorbeeld slechts 32 inheemse boomsoorten in totaal. De enorme variatie in regenwouden is mogelijk wanneer soorten elk een specifiek plekje bezetten in het ecosysteem. Onderzoekers van de leerstoelgroepen Boscologie en bosbeheer en Resource Ecology hebben aangetoond dat de maximale grootte van de bomen in de tropen een belangrijke strategie is om een plekje te verwerven in het soortenrijke ecosysteem. Ze publiceerden hun bevindingen in de *Journal of Ecology*.

De onderzoekers hebben voor 44 bossen in Ghana gekeken hoe soorten verschillen in hun maximale grootte. De data hebben ze vervolgens gekoppeld aan de regenval. Daaruit blijkt dat bomen in natte bossen veel minder hoog worden. 'We dachten dat in natte bossen de bomen en boomsoorten groter konden worden, vanwege natte condities die ideaal zijn voor groei', vertelt dr. Lourens Poorter. Maar dit blijkt helemaal niet zo te zijn. 'In natte bossen spoelen door de vele regen de nutriënten uit, waardoor de bodem onvruchtbaar is', verklaart hij.

De soorten in natte bossen zijn meer gespecialiseerd. 'In een tropisch bos komt

De natte condities in regenwoud zijn ideaal voor groei. Toch blijven de bomen relatief klein. / foto RS

maar weinig licht op de bodem. Veel planten doen dus hun uiterste best om zo hoog mogelijk te worden, zodat ze meer licht op kunnen vangen.' Er zit echter ook een nadeel aan deze strategie, vertelt Poorter. 'Het duurt jaren voordat deze soorten zijn volgroeid en zich kunnen voortplanten. Soorten die met weinig licht af kunnen, en kleiner zijn, hebben dus het voordeel dat

ze zich sneller kunnen reproduceren.' In een nat bos zijn de verschillen in grootte tussen soorten veel kleiner dan in een droog bos. 'Dat betekent dat meer soorten in hetzelfde systeem passen. Nattere bossen zijn hierdoor veel soortenrijker dan droge bossen.' De specialisatie van boomsoorten in maximale groei is volgens de onderzoe-

kers zelfs zo sterk dat geen enkele soort op elkaar lijkt. 'Modellen lieten eerder zien dat er binnen een ecosysteem groepen van soorten zouden zijn die qua maximale grootte sterk op elkaar lijken. De werkelijkheid is veel fascinerender. Niks lijkt op elkaar. Soorten verschillen juist in cruciale eigenschappen als maximale grootte.' / LH

BIO-ENERGIE SLECHTER VOOR REGENWOUD DAN GEDACHT

Omdat biobrandstoffen in Brazilië goedkoper geproduceerd kunnen worden dan in Europa, zal de invoer ervan uit Brazilië groter zijn dan de EU verwacht, stelt het LEI. En dat gaat ten koste van de Braziliaanse biodiversiteit.

De EU wil dat in 2020 tien procent van de transportbrandstoffen hernieuwbaar is. Dat doel kan alleen gehaald worden door subsidies op biobrandstof, of door bijmenging van biobrandstof bij fossiele brandstof verplicht te stellen. Kiezen de lidstaten voor dergelijk beleid, dan heeft dat forse gevolgen voor de landbouw hier en in de rest van de wereld, concludeert het LEI uit een studie naar de wereldwijde gevolgen van EU-beleid over biobrandstoffen. Uit de modelstudie blijkt dat het niet rendabel is om in Europa gewassen te verbouwen voor biobrandstoffen. Omdat de voedselprijzen zo sterk stijgen – sneller dan de olieprijs – is het voor boeren lucratiever om voedsel te verbouwen dan om gewassen voor biobrandstoffen te telen.

Bovendien kunnen biobrandstoffen in Brazilië veel goedkoper geproduceerd worden dan in Europa.

Gevolg is volgens het LEI dat de invoer van biobrandstoffen in Europa fors zal toenemen. De helft van de vraag die ontstaat als gevolg van de verplichte bijmenging, zal straks uit Zuid- en Midden Amerika komen, en dan vooral uit Brazilië, denkt het LEI. In Brazilië is het nog mogelijk het landbouwareaal uit te breiden. Maar uit studies van het MNP blijkt dat dat ten koste van de biodiversiteit gaat, omdat er bijvoorbeeld bos voor gekapt wordt.

De voorspelling van het LEI wijkt af van de ideeën van de EU zelf, zegt onderzoeker dr. Hans van Meijl van het LEI. 'Wij gebruikten een model van de hele wereld, zij alleen van Europa. En ze zijn wat optimistischer dan wij over de mate waarin de EU zelf biobrandstoffen kan produceren. Zelfs als dat zo is, zal de biobrandstof uit Brazilië goedkoper zijn, blijkt uit ons model.' / JT

NOG EVEN WACHTEN OP KANKERMEDICIJN UIT KORAAAL

Het is weer eens wat anders dan schimmels of bacteriën. Een Wageningse promovendus heeft koraal in een bioreactor gestopt, met de bedoeling daar vervolgens nuttige stoffen uit te halen. Die zouden kunnen worden toegepast in kankermedicijnen of zonnebrandcrème. Alleen groeit de koraal nog veel te traag.

'We hopen dat het mogelijk is om losse koraalcellen op te kweken. Dan zou dit kans van slagen kunnen hebben', zegt dr. Rik Beeftink van de sectie Proceskunde, copromotor van promovendus Mohammad Kazem Khalesi. Koraal is een benthisch organisme, legt hij uit. 'Dat betekent dat het zich niet kan bewegen. Het kan niet weg als het wordt aangevallen. Om zich toch te verdedigen is koraal afhankelijk van giftige stoffen. Die zijn interessant voor de farmaceutische industrie, bijvoorbeeld als kankermedicijn.'

Daarom is er interesse voor een techno-

logie waarmee je koraal in een bioreactor kunt laten groeien. Khalesi onderzocht of hij dat met *Sinularia flexibilis* voor elkaar kreeg. Deze koraalsoort maakt onder meer mycosporineachtige aminozuren, die interessant zijn voor makers van zonnebrandcrème. S. flexibilis, die groeit in ondiep water, gebruikt de stof om zich te beschermen tegen intensief zonlicht.

Khalesi slaagde erin om de groeisnelheid van de koraalcellen ongeveer met een factor twee te verhogen. Toch vraagt Beeftink zich af of het onderzoekers zal lukken om koraal op korte termijn succesvol in bioreactoren op te kweken. 'Koraal groeit langzaam. Khalesi was soms drie maanden met een enkele proef bezig. Dat zegt al genoeg.' / WK

Mohammad Kazem Khalesi promoveerde op 28 april bij prof. René Wijffels, hoogleraar Bioprocesstechnologie.

‘De giftige verdedigingsstoffen van koraal zijn interessant voor de farmaceutische industrie’

HYPO-ALLERGENE GRAANKORREL IN DE MAAK

Een procent van de bevolking lijdt aan coeliakie of glutenallergie, een intolerantie voor eiwitten uit tarwe die zo ernstig is dat het eten van tarwe-producten de darmen beschadigt. Een Wageningse promovendus ontdekte dat het mogelijk is een graanplant te maken die minder problemen geeft bij mensen met een glutenallergie. Maar misschien moeten we daarvoor de graanplant helemaal opnieuw in elkaar zetten.

‘Er zitten nogal wat verschillende soorten gluteneiwitten in tarwe’, zegt ing. Teun van Herpen, verbonden aan de leerstoelgroep Plantenfysiologie en Plant Research International (PRI). ‘Mensen met coeliakie zijn maar voor een beperkt aantal van die eiwitten allergisch. Leidse onderzoekers hebben immuuncellen uit de darmen van mensen met coeliakie gehaald, en vervolgens gekeken op wat voor gluteneiwitten die reageerden. Dat bleken vooral de alfa-gliadines te zijn.’ Bij het bakken van brood zorgen gluteneiwitten voor een elastisch netwerk dat het mogelijk maakt dat het brood rijst. ‘De gliadines houden binnen dat netwerk vocht vast en maken het elastisch’, zegt Van Herpen. ‘Brood zonder gliadines is droog.’

In zijn promotieonderzoek bestudeerde Van Herpen of het mogelijk is een tarwe-soort te maken die de gliadines waarvoor mensen allergisch kunnen zijn niet meer heeft, maar de andere gliadines nog wel. ‘De ziekmakende gliadines zijn al in de tarweplant gekomen toen mensen acht-duizend jaren geleden in het gebied rond Irak de eerste tarweplant veredelden’, zegt Van Herpen. De tarwesorten die nu op de akkers staan zijn nakomelingen van die eerste Irakese graanplant. Veredelaars zouden dus een hypo-allergene graanplant kunnen maken door het werk van hun vroege voorgangers over te doen. Een alternatieve manier is om de lastige genen via RNA-interferentie het zwijgen opleggen. ‘Dat is ons niet gelukt’, zegt Van Herpen. ‘De technieken waarmee biotechnologen genen platleggen bij muizen, zijn niet erg doeltreffend in graan.’ Gewapend met die kennis werkt een aio binnen PRI nu aan een technologie waarmee het wel mogelijk is de lastige genen uit te schakelen. ‘Een derde mogelijkheid is dat je een hypo-allergene graanplant maakt via de Chinese Spring-deletielijnen’, vertelt Van Herpen. ‘Die graanvariëteiten zijn ontstaan door het gebruik van straling. Ze

missen stukken van het DNA maar groeien nog prima. We vonden een variëteit waarbij het chromosoom 6D ontbrak. Van het meel kon je een prima elastisch deeg maken, maar de allergene werking was sterk afgenomen.’ Die ontdekking laat zien dat hypo-allergene brood helemaal niet onmogelijk is. Misschien is het zelfs mogelijk om al het graan op deze planeet coeliakie-vriendelijk te maken. ‘Dat zou veel voordelen hebben’, zegt Van Herpen. ‘Alleen als je al het graan zou aanpassen zorg je ervoor dat mensen met coeliakie zonder problemen door het leven kunnen, want graanei-witten kom je overal tegen. En een ander voordeel is dat je zo voorkomt dat mensen coeliakie krijgen. Je krijgt pas een glutenallergie als je aan allergene eiwitten wordt blootgesteld.’ De hypo-allergene graanplant is er overigens nog niet, benadrukt Van Herpen. ‘Voordat die op de akkers staat, zijn we op z’n minst tien jaar verder.’ / WK

Teun van Herpen promoveert op 23 mei bij prof. Rob Hamer, hoogleraar in de Technologie van graanei-witten.

KINDEREN WETEN BEST WAT GEZOND IS

Sommige kinderen denken dat biefstuk van de kip komt en dat er in Nederland sinaasappels groeien. Maar dat melk van koeien komt en groenten gezond zijn, is er goed ingehamerd bij de Nederlandse schooljeugd, blijkt uit onderzoek van het LEI. Toch kiezen kinderen daarom niet vaker voor gezonde voeding.

Het LEI onderzocht bij ruim vijfhonderd schoolkinderen tussen de acht en twaalf jaar hun kennis over de herkomst en gezondheid van voedsel. Ze blijken redelijk goed te weten waar hun eten vandaan komt en of het gezond is. Bijna alle kinderen weten dat chocolademelk niet van een bruine koe komt en dat een banaan gezonder is dan een softijsje. Minder weten ze over hoe je met eten moet omgaan – hoe lang yoghurt in de ijskast houdbaar blijft bijvoorbeeld – en over dierenwelzijn. Een relatie tussen al die kennis en eetgedrag ontbreekt echter. Kinderen kiezen niet voor eten omdat het gezond is, maar omdat het lekker ruikt en er lekker uitziet. Ook blijken kinderen van die leeftijd minder te zeggen te hebben over wat ze eten dan verwacht. Ouders bepalen nog in grote mate wat basisschoolkinderen eten. Het ministerie van LNV hoopt kinderen met zogenoemde Smaaklessen interesse en kennis over voedsel bij te brengen, en ze aan te zetten tot bewuster kiezen. Dat werkt ook wel, want kinderen die Smaaklessen kregen hebben meer interesse in en kennis van voedsel, bleek uit het onderzoek. Dat ze bewuster kiezen werd

Kinderen weten wat gezond is, maar kiezen vooral voor wat er lekker uitziet. / foto GA

echter niet aangetoond. ‘Het kan zijn dat kinderen dit pas gaan doen als ze volwas-sen worden’, zegt onderzoeker drs. Gemma Tacken. / JT

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Pim

De eerste mijlpaal

Zaterdag 10 mei was er reünisten-dag vanwege 130 jaar Ceres. Diverse oud-verenigingsgenoten refereerden aan mijn column. Kennelijk wordt Resource breed gelezen, want het waren geen directe leden van de Wageningen UR-gemeenschap. Maar ze begrepen wel dat er de nodige dynamiek is in onderwijsland; echter de exacte boodschap van de columns bleef voor verschillende reünisten wat mistig. Erg vind ik dat niet, want deze stukjes tekst zijn geschreven voor relatief ingewijden. Kleine mijlpalen langs de weg van de georganiseerde gedachtewisseling over aanpassingen in ons onderwijs. Vorige week donderdag heeft de stuurgroep “Towards Flexibility” zich gebogen over de discussies tot dusver en aangepaste voorstellen geformuleerd. Bijvoorbeeld het vrij roosteren van vrije keuze in twee blokken en procedures rondom kleine opleidingen. Ze zijn op dit moment wijd verspreid en staan ook op de portal (onder discussion paper, bij paper). Ik nodig iedereen uit om de voorstellen te lezen én deel te nemen aan de discussies die op 19, 22 en 26 mei, en op 4 juni plaatsvinden. Daarna gaat de stuurgroep werken aan het eindrapport voor de Raad van Bestuur, te verschijnen op 1 september.

Pim Brascamp,
Voorzitter stuurgroep

www.towardsflexibility.wur.nl
Your education, your future

Vorige maand was het tien jaar geleden dat Wageningen UR officieel van start ging. Dit fusieproduct van de Landbouwuniversiteit en DLO werd niet geboren in Wageningen, maar in Den Haag. In de hoofden van landbouwminister Jozias van Aartsen en zijn hoogste ambtenaar Tjibbe Joustra. In het kantoor van terrorismebestrijder Joustra kijken zij terug.

door KORNÉ VERSLUIS en JAN BRAAKMAN

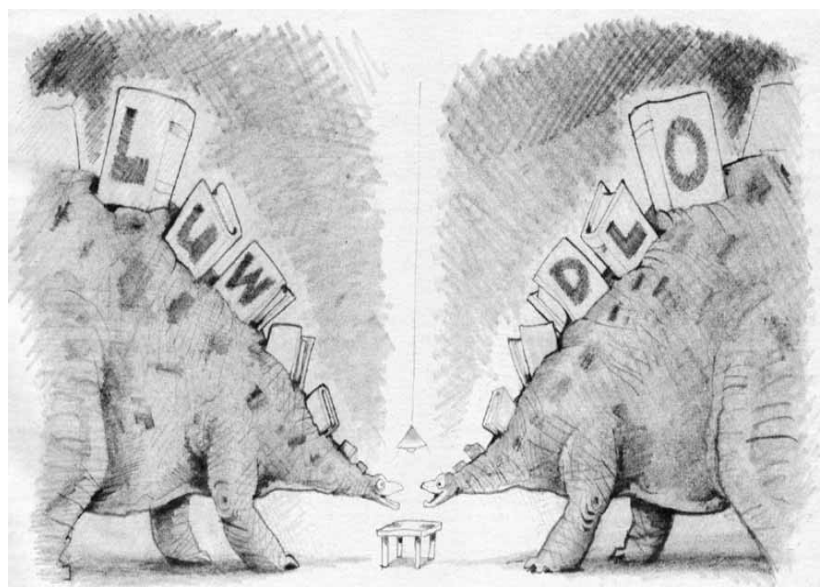
Februari 1996: Minister Van Aartsen maakt bekend dat hij samenwerking tussen LUW en DLO wil

Mei 1996: Bram Peper presenteert zijn rapport Duurzame kennis, duurzame landbouw

September 1996: Van Aartsen volgt het advies van Peper om LUW en DLO samen te laten gaan in 'brain port Wageningen' (foto Eric Planquart)

Oktober 1996: Denktanks bespreken de toekomstige organisatie (tekening HvR)

‘De angst bestond dat het academische klimaat moest wijken’

In Wageningen zat begin jaren negentig bijna niemand erop te wachten, een fusie tussen de Landbouwuniversiteit en de Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO). De twee organisaties waren decennia lang vooral elkaars concurrent geweest in de strijd om overheidsgeld voor landbouwkundig onderzoek. Dat was nog niet eens zo'n groot probleem toen in de jaren zestig en zeventig de weelde verdeeld moest worden. Maar in de jaren tachtig en negentig kwam het steeds vaker voor dat de universiteit en de instituten moesten knokken om hetzelfde budget. Dat zorgde voor irritaties. Persberichten van plantkundig onderzoeksinstituut CPRO werden bijvoorbeeld afgesloten met een waarschuwing aan de journalist, dat hij vooral niet moest spreken over 'Wageningse onderzoekers'. Dat zou ten onrechte de indruk wekken dat de universiteit iets van doen had met het onderzoek. Formeel konden de bureaus het evenwel goed vinden samen. De Haagse overheid zag niet graag dat overheidsgeld werd verspild, dus moesten universiteit en DLO in ieder geval niet al te openlijk ruziën. Er was daarom regelmatig overleg tussen de bestuurders en er werd regelmatig luidruchtig beweerd dat het zo fijn liep met de samenwerking. Maar meer moest het ook niet worden, zei DLO-baas Mannes Heuvel nog in 1994. Een bestuurlijke fusie zou alleen maar leiden tot veel rompslomp.

AFGUNST

De afstand tussen de universiteit en de instituten werd in de jaren negentig nog eens vergroot doordat DLO marktgericht moest gaan opereren. De instituten wa-

ren onderdeel van het ministerie en alle onderzoekers waren rijksambtenaar, maar dat zou moeten veranderen. DLO moest de markt op.

Binnen de instituten zorgde dat voor veel onrust. De ambtelijke onderzoekers hadden zich in het verleden niet zo beziggehouden met boekhouden en kostenplaatjes. Maar nu moesten ineens kosten in rekening worden gebracht bij klanten voor kantoren, proefboerderijen, kassen, overhead en wat al niet meer. Dat gaf een schok, en zorgde tegelijkertijd dat DLO'ers met afgunst keken naar de universiteit waar onderzoekers en docenten relatief ongestoord hun werk konden doen. In het management van de instituten was het echter niet afgunst, maar *dédain* dat overheerste. De universiteit was in hun ogen een ongeorganiseerde bende aan een overheidsinfuus, terwijl zij, leiders van het nieuwe bedrijf DLO zich begaven in de grote mensenwereld van het zakendoen.

REDDINGSBOEI

De universiteit had weinig om daartegenover te zetten. De reputatie was vooral in het buitenland erg groot, bezwoeren bestuurders. Maar binnenslands was er niet veel om trots op te zijn. De studentenaantallen daalden jaar na jaar. Ondertussen woedde er in Nederland een fusiegolf in het onderwijs. Het zou slechts een zaak van jaren zijn, of die golf zou ook de universiteiten bereiken, en dan zag het er niet best uit voor het kwijnende Wageningen.

DLO zou een reddingsboei kunnen zijn, dachten een paar bestuurders voorzichtig, maar daar moesten de meeste mensen aan de universiteit niets van hebben.

HOE VAN AARTSEN WAGENINGEN SAMENSMEEDE

December 1996: De Tweede Kamer steunt de plannen van landbouwminister Van Aartsen (tekening HvR)

Maart 1997: De eerste voorlichtingsbijeenkomst over Kenniscentrum Wageningen in de Aula (foto Rob Leenarts)

Juni 1997: Cees Veerman wordt benoemd tot bestuursvoorzitter van KCW (foto GA)

September 1997: Tijdens de opening van het academisch jaar wordt de benoeming bekendgemaakt van de overige twee collegeleden: Kees van Ast en Cees Karssen (foto GA)

DLO ging de markt op. En daar had een universiteit niets te zoeken. De academie zou gecorrumpeerd worden door samen te werken met een bedrijf dat het alleen maar om de guldens te doen was.

In Den Haag had Tjibbe Joustra, hoogste ambtenaar van het ministerie van LNV, naar eigen zeggen geen hoge dunk van de instituten. 'Ik kwam in die jaren wel eens bij de DLO-instituten en als ik daar liep vond ik als leek dat het er toch vrij doorleefd uitzag. We hadden te maken met een hoge uitstroom van onderzoekers, van wie er veel begin jaren vijftig waren ingestroomd. Al met al maakten de DLO-instituten een verouderde indruk. Het elan was er uit. Het imago werd niet meer gedragen door de realiteit.'

Dat moest veranderen, vond Joustra, maar de oplossingen lagen niet voor het oprapen. Over een fusie tussen de instituten en de universiteit is volgens hem voor het aantreden van VVD-minister Van Aartsen in 1994 nooit serieus gesproken. Vooral niet omdat de twee partijen elkaar niet zagen zitten. Joustra: 'Er was veel animositeit tussen DLO en de landbouwuniversiteit. Er werd wel eens gefilosofeerd over samenwerking, maar dan lag de nadruk toch meer op de eigenheid van de organisatie dan op de mogelijkheden van samenwerken. De angst bestond dat het academische klimaat moest wijken voor de knoet van de minister.'

In 1994 werd Jozias van Aartsen, ambitieus VVD'er en oud-topambtenaar op het ministerie van Binnenlandse zaken, benoemd tot minister. 'Als aankomend minister praat je met iedereen', vertelt hij. 'Dat is hét moment waarop mensen tegen de minister zeggen dat er iets moet veranderen. Juist op zo'n moment komt dat naar

voren. En die geluiden kwamen uit zowel DLO als van de universiteit. Voor mij was op dat moment duidelijk: hier moet wat gebeuren.' Van Aartsen maakte vernieuwing van het landbouwkundig onderzoek en onderwijs tot een speerpunt van zijn beleid. Het moest één van de successen van zijn ministerschap worden.

FUSIE MET UTRECHT

Dat de universiteit zich zorgen maakte over de toekomst was volgens Van Aartsen terecht. De aparte positie van het landbouwonderwijs was minister Jo Ritzen van onderwijs een doorn in het oog. Bovendien had de ambitieuze bestuursvoorzitter van de Universiteit Utrecht, Jan Veldhuis, zijn oog laten vallen op Wageningen. Veldhuis voerde verschillende gesprekken om politici ervan te overtuigen dat Wageningen te klein was om zelfstandig door te gaan, en dat Utrecht met zijn faculteit voor diergeneeskunde bij uitstek geschikt zou zijn om Wageningen onder haar hoede te nemen. Van Aartsen: 'Ik heb vanaf het begin tegen Ritzen gezegd dat er niet over te praten viel. Wageningen vertegenwoordigt zo'n belangrijk, apart en zo'n interessant onderzoeksgebied in Nederland, begin er niet aan dat te koppelen aan het overige universitaire onderwijs in Nederland. Je moet de krachten bundelen maar niet concentreren. Het is een noodzaak het landbouwkundig onderzoek op niveau te houden, ten bate van de Nederlandse economie. Bij het ministerie van onderwijs was sprake van een zekere concurrentiedrift, ze wilden er meer grip op hebben.'

Ritzen bracht de positie van Wageningen volgens Van Aartsen een aantal keer ter sprake tijdens de minister-

raad. 'Maar ik heb Ritzen geen centimeter ruimte gegeven.' Na een paar pogingen hield Ritzen het voor gezien. Joustra vermoedt dat dat er ook mee te maken had dat de ambtenaren op onderwijs de situatie in Wageningen als hopeloos hadden ingeschat. Nog een paar jaar waarin de universiteit minder studenten zou trekken, en de Landbouwuniversiteit zou vanzelf omvallen.

Ambtenaren van het ministerie van LNV speculeerden ondertussen dat DLO onderdeel zou gaan worden van TNO als de verwachting uitkwam dat de landbouwuniversiteit onder de vleugels van een andere universiteit geplaatst zou worden. Daarmee zou ook de positie van het landbouwministerie in gevaar kunnen komen. Samen maken de universiteit en DLO een groot deel uit van het budget van LNV. Zonder de kennisinstellingen zou het ministerie te klein worden om als zelfstandig departement te blijven bestaan. Volgens Van Aartsen speelde die strategische overweging echter geen rol bij zijn streven om DLO en de universiteit samen te voegen. 'Voor mij was de drijfveer: natuurlijk hoort het onderzoek bij landbouw. Het was een inhoudelijke drijfveer. Een samenvoeging van de instituten met TNO zou desastreus geweest zijn voor de ontwikkeling van het landbouwkundig onderzoek.'

STUDENTENAANTALLEN

In de ministerraad was D66-minister Hans Wijers van Economische zaken de belangrijkste bondgenoot in de strijd met Jo Ritzen. Van Aartsen: 'Ritzen gebruikte in

Lees verder op pagina 10

April 1998: De oprichting van Kenniscentrum Wageningen (KCW) wordt officieel beklonken (foto GA)

Mei 1998: KCW wordt omgedoopt tot Wageningen Universiteit en Research Centrum (tekening HvR)

‘Het was een kwestie van: pák je door of emmer je door’

de ministerraad de studentenaantallen. Hij vond het niet verantwoord een universiteit te laten voortbestaan met een instroom van minder dan vijfhonderd studenten. Dat was niet efficiënt. Mijn weerwoord was altijd gericht op de inhoud: Hoe kun je het onderzoek het best doen plaatsvinden? Nu is het bon ton om een kleine organisatie te hebben, maar toen nog niet. In de loop van de jaren hebben wij in Nederland grote leerfabrieken gemaakt. Het kan best zijn dat dat een paar miljoen voor het rijk heeft opgeleverd, maar misschien hebben we daardoor tegelijkertijd wel honderden miljoenen verlies geleden bij andere overheden.’ Van Aartsen raakte geïnspireerd door Wageningen, vertelt hij. ‘Het is echt een unieke situatie dat je als minister kunt zeggen dat je een eigen wetenschappelijk veld achter je hebt. Veel mensen beseffen dat niet, maar het is fantastisch, een bron van vernieuwing en innovatie. Er is een directe schakel tussen de ambtenaar en het onderzoek. De landbouw heeft de directe verbinding tussen de praktijk en het onderzoek. Wijers zag dat heel goed. De samenwerking tussen het ministerie van EZ en Landbouw lag toen heel goed. Wijers vond het logisch dat landbouwonderzoek bij het landbouwdepartement hoort.’ Er moest wel snel iets gebeuren, schatte van Aartsen in. ‘Als we niets gedaan hadden, dan was bij de volgende kabinetsformatie zeker gezegd: het loopt allemaal niet, we moeten nu iets veranderen. Het zou slecht zijn als je als minister zo’n situatie vier jaar laat bestaan.’ Toch schreef hij geen expliciet plan voor de toekomst

van ‘Wageningen’ in de beleidsnota Dynamiek en Vernieuwing waarin hij de plannen voor zijn ministerschap ontvouwde. Joustra: ‘Bij die nota hebben we wel over verdergaande integratie gesproken, maar we hebben het toen nog niet opgeschreven.’ Van Aartsen: ‘Omdat niemand daar echt enthousiast over was.’

RAPPORT-PEPER

In het najaar van 1995 stelde van Aartsen de PvdA-burgemeester van Rotterdam, Bram Peper, aan om een nota te schrijven over de toekomst van de landbouwkennisinstellingen. Zijn rapport dat in mei 1996 uitkwam legde de basis voor Wageningen UR. Bij de instituten was het enthousiasme gering, maar maakte het management zich meer druk om de gevolgen van de verzelfstandiging dan om een fusie met de universiteit. Het was duidelijk dat de minister die fusie nu eenmaal wilde. Verzet was zinloos. De energie kon beter worden besteed aan een gunstige regeling voor de overdracht van gebouwen en dergelijke, zodat een zelfstandig DLO een goede start kon maken op de markt. Bij de universiteit was ook duidelijk dat er iets zou moeten gebeuren. De studentenaantallen waren weer verder teruggelopen, en het bestuur nam de plannen van de Universiteit Utrecht om Wageningen over te nemen zeer serieus. Het rapport van Peper was dus precies wat Van Aartsen nodig had. Maar volgens de oud-minister waren de conclusies van het rapport niet op voorhand ingefluï-

Maart 2002: Aalt Dijkhuizen treedt aan als de nieuwe bestuursvoorzitter van Wageningen UR (foto GA)

Januari 2004: De bestuursfusie tussen Wageningen UR en hogeschool Van Hall Larenstein is officieel. Bestuursvoorzitters Aalt Dijkhuizen en Wiebe Wieringa bekijken het symbolische parapluutje in hun cocktail (foto GA)

Januari 2005: Medewerkers van A&F krijgen te horen dat hun instituut grotendeels wordt ondergebracht bij de universiteit en dat een klein deel zal worden verkocht aan een externe partij (foto GA)

Januari 1999: Wb verschijnt, het nieuwe weekblad voor Wageningen UR.

September 1999: De nieuwe huisstijl van Wageningen UR wordt gepresenteerd

September 2000: Wageningen UR gaat samenwerken met hogeschool Van Hall Larenstein.

Januari 2002: Cees Veerman wordt bij zijn afscheid gezoend door koffiejuuffrouw Ria van Maurik (foto GA)

terd. ‘We hebben onze bevindingen aan Peper doorgegeven. Het was voor ons geen verrassing wat eruit rolde. Als je je even verdiept in de persoon van Peper, weet je dat dit de logische conclusie was die hij moest trekken. Toen het rapport van Peper er lag is het plan vrij gemakkelijk van de helling gerold. In mijn herinnering kreeg het rapport-Peper nauwelijks weerstand.’ Peper had zijn klus wel gewaardeerd, herinnert Joustra zich: ‘Toen we twee jaar later de echte aftrap deden voor de fusie, zei Bram dat hij het een leuke klus had gevonden. Een van de weinige rapporten die hij had gemaakt, dat ook binnen een te overziene termijn werd gerealiseerd.’

AFGEDANKTE AMBTENAAR
De officiële start van Wageningen UR vond plaats op 29 april 1998. Toen benoemde Van Aartsen een raad van toezicht en tekende hij de stichtingsakte van Kenniscentrum Wageningen. Een half jaar daarvoor was Cees Veerman aangesteld als eerste bestuursvoorzitter van het samenwerkingsverband. Die benoeming liet lang op zich wachten. Mede omdat Joustra eerst in beeld was geweest voor de functie. Maar zijn komst werd geblokkeerd door de universiteitsraad die Joustra zag als een afgedankte ambtenaar. Joustra kijkt ongemakkelijk als zijn mislukte overstap naar Wageningen ter sprake komt. ‘Daar kan ik me niets van herinneren.’ Van Aartsen: ‘Misschien is er wel sprake van geweest in het begin. Ik herinner me ook dat er een luchtje aan zat. Maar ik had Joustra nooit la-

ten gaan.’ Joustra: ‘Ja, nu begint het me weer iets te dagen. Maar we hadden al heel snel beslist dat dat geen goed idee zou zijn. Het werd door sommigen toch gezien als het neerzetten van een zetbaas vanuit het ministerie.’ De start van Kenniscentrum Wageningen was niet rooskleurig. De inkt van de stichtingsakte was net droog, toen er in het regeerakkoord van Paars II, waar Van Aartsen minister van Buitenlandse zaken werd, stond dat de universiteit 25 miljoen euro moest gaan bezuinigen. In Wageningen werd dat wel gezien als de wraak van het departement van onderwijs. De berekeningen waarop de bezuinigingen waren gebaseerd, kwamen van dat departement. De bezuiniging leidde tot grote onrust op de universiteit. 25 leerstoelen en 4 opleidingen werden geschrapt. Veerman en zijn collega-bestuurders werden bestookt met protesten en bezwaren tegen de bezuiniging. Veerman zelf bleef opvallend rustig. In de ambtelijke top van het ministerie werd er gespeculeerd dat hij een herenakkoord had gesloten met topambtenaar Joustra, waarin hij in ruil voor bezuinigingen bij de universiteit, politieke steun kreeg en een gunstige regeling had getroffen voor DLO.

ROYALE BEHANDELING
Van een geheim akkoord was echter geen sprake, zegt Joustra. ‘Veerman is een realist. Die weet dat hij te maken heeft met wetmatigheden. Onder die bezuinigin-

gen kwam hij niet uit. Dan kun je beter zeggen: ik heb een aantal andere problemen, help me daar mee. Bij de boedelscheiding is Wageningen bepaald niet kinderachtig behandeld. Als Veerman en ik elkaar spraken, waren we er meestal snel uit. We hebben Wageningen royaal behandeld. De lijn die we op het ministerie gevolgd hebben was: daar waar we kunnen helpen, doen we dat. Als er financiële problemen waren, dan spraken Veerman en ik elkaar bilateraal. Onze insteek was: hier komen we op een goede manier uit. Bij OCW klaagden andere universiteiten dat zij niet kregen, wat Wageningen wel kreeg’, aldus Joustra. ‘Veerman heeft het in het begin buitengewoon lastig gehad. Dat heeft hij me achteraf ook nog wel eens gezegd. Maar hij heeft het buitengewoon goed gedaan. Hij heeft het roer recht gehouden en Wageningen financieel zakelijk benaderd, waardoor heel mooie plannen zijn uitgevoerd en schitterende instituten zijn ontstaan. Hij heeft de zaak goed op koers gezet.’ Van Aartsen en Joustra zijn terugkijkend zeer te spreken over de fusie van tien jaar geleden. ‘Ik kijk er met plezier op terug. Het was afgerond, het was gedaan. We hebben er in Nederland geen beeld van hoezeer Wageningen aantrekkingskracht heeft in de rest van de wereld.’ Joustra: ‘Als we het besluit niet hadden genomen, dan waren er allerlei dingen weggegaan waarvan we nu zeggen: die hebben we nodig. Het was een kwestie van: pák je door of emmer je door. Nu kent Wageningen weer groeiende studentenaantallen. Die slag is toen ingezet.’ <

November 2005: De gevreesde brieven vallen in de bus bij medewerkers. Daarin staat of hun baan blijft bestaan of niet (foto GA)

September 2006: Erica Schaper van VHL kondigt aan dat de onderwijssamenwerking tussen hogeschool en universiteit voortvarend wordt opgepakt (foto GA)

September 2007: Wageningen Campus wordt officieel geopend. Koningin Beatrix laat groene sneeuw neerdalen in Forum (foto GA)

IN BEEELD

LUSTRUM CERES/ foto's GUY ACKERMANS

Ceres is 130 jaar geworden. Op zaterdagmiddag 10 mei verzamelt iedereen die ooit iets met de Wageningse studentenvereniging te maken heeft gehad zich daarom voor het bestuurscentrum. Oude Ceresdames en -heren knabbelen aan Hemabroodjes en drinken appelsap in de zon, alsof het hun pils van vroeger is. De sfeer is gemoedelijk. Als rijtuig vol worden geladen

met senaat, lustrumcommissie, senaten van andere verenigingen en tenslotte met Ceresknarren die slecht ter been zijn, lijkt het zelfs een plechtige aangelegenheid te worden. De prachtige jurken van belangrijke Ceresdames en de hoge hoeden van de mannen dragen hier aan bij. Achter de koetsen lopen oud-leden uit alle jaren, geflankeerd door studenten die

een bord dragen met daarop het jaar waarin ze lid werden. Zo loopt 1964 trots en plechtig in de zon. Omstanders kijken verbaasd naar de stoet. Twee internationale studenten zijn ervan overtuigd dat ze bij iets heel ergs belangrijks aanwezig zijn. Een klein jongetje denkt daar anders over. Zijn moeder roept herhaaldelijk: 'Céres, niet circus!' / IRA

OUDE KOEIEN

UIT DE ARCHIEVEN VAN WAGENINGEN UR

DOBBELMAN WAST GOED, BEWIJST WAGENINGEN

Wasprofessor Paul Terpstra in 1994. / foto GA

‘Dobbelman Duo als beste getest tegen koffie- en wijnvlekken door de Universiteit van Wageningen’. Die reclameslogan horen miljoenen Nederlanders als ze het spotje voor het nieuwe wasmiddel van Sara Lee op tv langs zien komen, begin 2002. Een grap, een vergissing, of misbruik van de naam van Wageningen Universiteit?

Geen van drieën, ontdekt ir. Paul van Helvert, de jurist van Wageningen Universiteit. ‘Vlak na de eerste uitzendingen van de spotjes kwam prof. Paul Terpstra naar me toe en vertelde me dat hij Dobbelman Duo had getest voor de producent’, vertelt Van Helvert. ‘Toen hij de spotjes zag verschijnen schrok hij en vroeg hij zich af wat hij nou doen moest.’ De media duiken gretig op de affaire. ‘In Wageningen nemen ze het niet zo nauw met het onafhankelijk onderzoek’, bericht het U-blad, het periodiek van de universiteit van Utrecht, meesmuilend. Binnen Wageningen ergeren bestuurders zich aan het foute naamgebruik: het is ‘Wageningen Universiteit’, en niet ‘Universiteit van Wageningen’. Terpstra, hoogleraar Consumententechnologie en productgebruik, is in Wageningen een vreemde eend in de bijt. Hij be-

studeert hoe consumenten wasmachines gebruiken en de effectiviteit van waspoeders. Begin jaren negentig onderzoekt de washoogleraar de werking van Omo Power, een wasmiddel dat Unilever net met veel tromgeroffel in de markt heeft gezet. Omo Power bevat een accelerator, een mangaanverbinding die al bij twintig graden vlekken verwijdt. Klinkt leuk. Het nadeel van Omo Power is dat hetzelfde gebeurt met de textielvezels, ontdekt Unileverconcurrent Procter & Gamble. Het concern benadert Terpstra, die vervolgens in Europa onderzoek uitzet dat moet uitmaken welke fabrikant er nu precies gelijk heeft. Procter & Gamble, beslist Terpstra. Het is de genadeklap voor Omo Power. ‘Unilever gaat me aan het hart’, zegt een verdrietige Terpstra op 8 december 1994 in het Wagenings Universiteitsblad (WUB). ‘Dit gun je zelfs je ergste vijand niet.’ Het debacle kost Unilever meer dan 250 miljoen euro, en het concern ziet zijn wasmiddelenomzet in Europa halveren. Hoewel Terpstra sinds de Omo Power-affaire veel in de publiciteit komt, staat zijn leerstoelgroep al vanaf 1999 ter discussie. Die zou niet passen binnen de missie van Wageningen, en krijgt van visitatiecommissies slechte cijfers. Toch weet

Terpstra nog jaren te overleven. Lang genoeg om in 2002 Sara Lee te helpen aan munitie voor de reclamecampagne voor Dobbelman Duo. Legitiem, ontdekt Van Helvert als hij het contract tussen Terpstra en Sara Lee leest. ‘Er stonden geen beperkingen in’, zegt Van Helvert. ‘Het bedrijf kon met de uitkomsten van het onderzoek doen wat het wilde. We hebben nog overlegd met de fabrikant, en gezegd dat we graag zouden zien dat de spotjes van de buis gingen, maar dat we daartoe geen mogelijkheden zien. Sara Lee heeft wel ‘de Universiteit van Wageningen’ veranderd in ‘Wageningen Universiteit.’ Rijk is Terpstra niet van zijn Dobbelman-onderzoek geworden. ‘Hij incasseerde een bedrag in de orde van grootte van enkele tienduizenden euro’s. Het was belachelijk weinig. Maar misschien krijgt Terpstra nou voor de rest van zijn leven gratis Dobbelman Duo.’ Terpstra, die vandaag zijn afscheidsrede uitspreekt als hoogleraar, kan zich de zaak niet meer voor de geest halen. ‘Dobbelman?’, zegt de vertrekkend hoogleraar nadenkend. ‘Een affaire? Ik moet u teleurstellen. Er komt niets bovendrijven. Het is volkomen langs me heen gegaan.’ / Willem Koert

WERKPLEK

MAARTEN BAAN HOFMAN

‘ZE MOGEN ME OOK THUIS BELLEN’

De klimaatregeling van de kas. Dat is echt zijn werk. Met een collega – want dat kan natuurlijk niet hangen op één persoon – regelt Maarten Baan Hofman via een computer de omstandigheden in alle ruimtes van Radix Serre, het kassencomplex achter Plant Research International aan de Bornsesteeg. ‘Als dat niet goed gaat raak je het hart van het bedrijf.’ Thuis raadpleegt hij het systeem ook wel eens, om te kijken of alles goed gaat. ‘Als er iets is bellen ze me ook wel eens thuis. Maar dat vind ik geen probleem.’ De helft van zijn werkweek brengt hij door achter een bureau, de andere helft van de tijd in de kas of buiten in de tunnels bij de aardappels. Bijna veertig jaar werkt Maarten nu aan teeltkundig onderzoek voor Wageningen UR en de verzameling organisaties die daaraan vooraf gingen. ‘Op de lagere land- en tuinbouwschool kwamen ze informeren of er mensen in Wageningen wilden komen werken.’ Maarten ging niet

meer weg. ‘Het werk bevat nog steeds en ik heb met veel gewassen gewerkt: paprika, rozen, tomaten, chrysanten. Het mooist aan het werk vind ik eigenlijk het onderzoek dat er achter zit, al vraag ik me soms wel eens af waarom iets wordt bekeken. Maar alles heeft een reden.’ Nu is Maarten bijvoorbeeld betrokken bij een proef waarbij tomaten onder normale en iets koelere omstandigheden worden geteeld. Routineus verwijdt hij zijscheuten en draait hij de plant weer even om de leidraad. Straks wordt aan de hand van onder meer de opbrengst gekeken of er een type bijzit dat goed produceert bij een iets lagere temperatuur. Dat bespaart energie; in de glastuinbouw al jaren een belangrijk thema. Tot vorig jaar zat hij na werktijd ook nog graag in de kas. Aan huis teelde hij als hobby perkplanten. ‘Maar tegen de prijzen van bouwmarkten en anders prijsstunters kun je niet op.’ / Yvonne de Hilster

foto Guy Ackermans

M.I.

De Wageningse studentenvakbond WSO heeft grote moeite met het vinden van nieuwe bestuursleden (zie pagina 22). En het is niet de enige organisatie die met dit probleem kampt. Ook de fracties in de studentenraad en introductiecommissie CAID kunnen moeilijk aan mensen komen. Wat is er aan de hand met de Wageningse student?

ZIJN ER GEEN ACTIEVE STUDENTEN MEER?

door AMRISH BAIDJOE

Niek Stadhouders, tweedejaars Biologie, niet actief in een Wageningse organisatie

‘Als ik naar mezelf kijk moet ik eerlijk zeggen dat ik er geen behoefte aan heb om actief te zijn naast mijn studie. Ook veel van mijn jaargenoten zijn niet zo actief.’

‘Het ligt meer aan instelling dan aan studiedruk’

Misschien dat we daardoor juist meer tijd aan onze studie besteden, wat natuurlijk niet slecht is. Waarom organisaties moeite hebben met het vinden van studenten zou ik zo eigenlijk niet weten, maar het ligt waarschijnlijk meer aan de instelling van de student zelf dan aan externe factoren zoals de druk om af te studeren om financiële redenen.’

Leonoor de Weger, eerstejaars Levensmiddelentechnologie, actief bij studievereniging Nicolas Appert

‘We hebben in Wageningen relatief veel verenigingen in vergelijking met het aantal studenten. Dan is het eigenlijk niet zo gek dat we met een tekort aan actieve stu-

‘Je doet het tenslotte voor jezelf’

denten zitten. Een manier om dit op te lossen zou natuurlijk zijn door nog meer studenten te trekken. En ik denk dat het goed is dat de universiteit studenten stimuleert om actief te zijn door middel van de Financiële Ondersteuning voor Studenten. Misschien kan de universiteit nog meer verzinnen om studenten te motiveren, maar een groot gedeelte van de motivatie moet toch uit de student zelf komen. Je doet het tenslotte voor jezelf. Organisaties zouden zichzelf wel wat meer moeten profileren. Soms hoor ik de naam van een organisatie vallen maar weet ik absoluut niet wat ze doen.’

Tine Depaepe, vierdejaars Plantenbiotechnoloog, actief bij de internationale bemiddelingsorganisatie AIESEC

‘Ook bij AIESEC hebben we problemen met de werving van nieuwe mensen. Normaal hopen we per functie in ieder geval twee sollicitanten te krijgen maar die luxe hebben we niet meer. Ook vestigingen

‘Organisaties moeten van hun stoffige imago af’

van ons door het land heen herkennen dit probleem. Ik denk dat veel organisaties van hun stoffige imago afmoeten en meer moeten stoeien met moderne manieren van promotie die de nieuwe student aanspreken. Sommige studenten zijn bijvoorbeeld totaal niet bezig met zaken naast hun studie. Die kun je erbij betrekken door meer nadruk te leggen op wat je leert als je deel uitmaakt van een organisatie. Wellicht dat meer geld voor beurzen of een andere manier van compensatie zouden werken maar ik zou het toch eerst proberen met uitvoerige en moderne promotie.’

Si Lui, masterstudent Leisure, Toerism and Environment, was actief bij de Wageningse Studenten Koor- en Orkestvereniging (WSKOV)

‘Ik denk dat het probleem vooral ligt bij de tijdsbesteding die sommige besturen eisen. Vooral de fulltime functies zijn niet weggelegd voor internationale studenten.’

‘We komen in de knoei met de IND als we niet studeren’

De kosten die komen kijken bij een jaar een bestuursfunctie op je nemen zijn vooral voor studenten die niet uit de EU komen erg hoog. We betalen namelijk bijna zeven keer zoveel collegegeld als onze Nederlandse medestudenten. Voor veel internationale studenten is dat een reden om niet deel te nemen aan het studentenleven maar zich honderd procent te richten op het studeren. Daarnaast kunnen we ook erg in de knoei komen met de IND als we niet doorstuderen. Er zijn voorbeelden van studenten die niet konden laten zien dat ze genoeg inkomsten kregen uit bestuursfuncties. Hierdoor moesten ze bijna het land verlaten. Dit maakt het allemaal niet toegankelijker voor internationale studenten. De universiteit zou hier wellicht wat meer aandacht aan kunnen besteden.’

Mirjam van Groen, zevendejaars Internationale ontwikkelingsstudies en oud-bestuurslid van Unitas

‘Wat mij betreft past het allemaal in de huidige trend van prestatiebeurzen en snel afstuderen. Studenten zijn daardoor minder bereid te investeren in zaken die op het eerste gezicht niet zo belangrijk lijken. De focus ligt dan op het zo snel mogelijk afstuderen. Ik heb zelf ontzettend veel geleerd van een jaar bestuur en heb er dan ook nooit spijt van gehad. Je doet

‘Verenigingen moeten zich meer op jonge studenten richten’

allemaal vaardigheden op die je niet opdoet tijdens het studeren, vaardigheden die straks wanneer ik een baan heb zeker van pas zullen komen. De universiteit zou studenten meer moeten stimuleren om actief te worden naast de studie. Niet alleen door financiële ondersteuning, maar ook door er studiepunten voor te geven. En verenigingen moeten zich beter realiseren dat ze zich ook moeten richten op de jongere studenten. Je moet vanaf het begin mensen betrekken in je activiteiten. Dezelfde mensen kun je later werven voor een bestuursfunctie. Je moet een soort kweekvijver maken dus. Het organiseren van laagdrempelige activiteiten en de juiste begeleiding door ouderejaars zou al een hoop compenseren.’

Ayolt Mansholt, zevendejaars Internationaal land- en waterbeheer, drie jaar intensief actief geweest bij studentenvereniging KSV St. Franciscus

‘Vooraf in mijn eerste jaren had ik wel tijd genoeg om actief te zijn, maar naarmate ik vorderde in mijn studie werd het steeds lastiger met alle deadlines die ik moest halen. Ik ben zelf een groot voorstander van flexibiliteit in de studie. Gelukkig is in Wageningen genoeg flexibiliteit te vinden. In Utrecht moet je bijvoorbeeld bij sommi-

‘Zorg voor saamhorigheid tussen de leden’

ge studies in één jaar al je vakken halen anders heb je een probleem. In mijn jaren bij KSV waren er ook schommelingen in de belangstelling, maar het gaat nu juist erg goed. De invoering van een goede FOS-regeling heeft ervoor gezorgd dat meer studenten actief werden, dus dat is een goede ontwikkeling geweest. Verder bepaalt het imago van een organisatie of commissie of studenten eraan willen deelnemen. Heeft een commissie een stoere en motiverende uitstraling, dan zul je altijd zien dat er meer studenten op afkomen. Mijn advies richting verenigingen is om te zorgen voor een hechte binding en saamhorigheid tussen de leden. Dit zorgt ervoor dat leden langer lid blijven en ook met meer motivatie dingen doen.’

POST V.O. REDACTIE

POST is de brievenrubriek van Resource, bestemd voor reacties van lezers. Brieven kunnen worden gericht aan resource@cereales.nl of aan Resource, rubriek Post, Postbus 357, 6700 AJ Wageningen.

WAGENINGSE WAARHEID

In de berichtgeving over de Wageningse doorrekening van de klimaatfilm Meat the Truth (Resource 29 van 24 april, pagina 5), bleek geen plek voor kritische geluiden of wederhoor. Terwijl de vooringenomen berekeningen – uitgevoerd onder leiding van Wageningse bestuursvoorzitter Dijkhuizen – toch een stevige discussie waard zijn.

Daags na de presentatie bekritiseerde het NRC (22 april) de gehanteerde cijfers en kwam tot de conclusie dat de rooskleurige schets van de broeikasgasuitstoot van de Nederlandse veehouderij rammelt. Duizenden hectares landbouwgrond voor veevoerproductie in het buitenland zijn buiten beschouwing gelaten en de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van het zeer hoge energieverbruik in de bio-industrie is niet meegenomen. De reactie van een van de auteurs van het WUR-rapport, dr. Peter Kuikman, spreekt boekdelen: 'Laat het dertien of vijftien procent zijn in plaats van negen, wat maakt het uit?' Dat is wetenschapsbeoefening anno 2008 in Wageningen. Het lijkt erop dat Dijkhuizen vooral de Nederlandse veehouderij de hand boven het hoofd heeft willen houden. Het wachten is op kritische wetenschappers in Wageningen zelf, die wel een open en eerlijk debat willen.

Drs. Karen Soeters, directeur en ir. Natasja Oerlemans, senior wetenschappelijk onderzoeker van de Nicolaas G. Pierson Foundation, het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren

Deze brief is ingekort. De volledige tekst staat op www.resource-online.nl

BOTTOM-UP CHANGE

Every ten years, Wageningen University (or its predecessors) seems to be gripped by a fever to change study programs. The most recent one was 'Krachtig op Koers': a broad reorganisation that demanded a lot of effort, produced turmoil and required several years to repair and solve the problems it created. There are always good reasons for reviewing our teaching and education programs, and one may assume that all study programs and the Education Institute (OWI) devote permanent attention to the matter. But why such a top-down approach with new schemes that have to suit everyone (WU and VHL)?

I would argue that the instruments available to study programs for selecting on quality and output performance should be strengthened: they should be placed less in the hands of suppliers and more in the hands of students and course directors. The Steering Committee Education House was asked to come up with proposals for the structure of the Education House. I believe that their approach could be much improved by discussing strategic objectives that are in line with a relevant and supportive financial structure..

Arie Oskam, Professor of Agricultural Economics and Rural Policy

This letter has been shortened. The full version can be found on www.resource-online.nl

OBJECTIEVE FEITEN

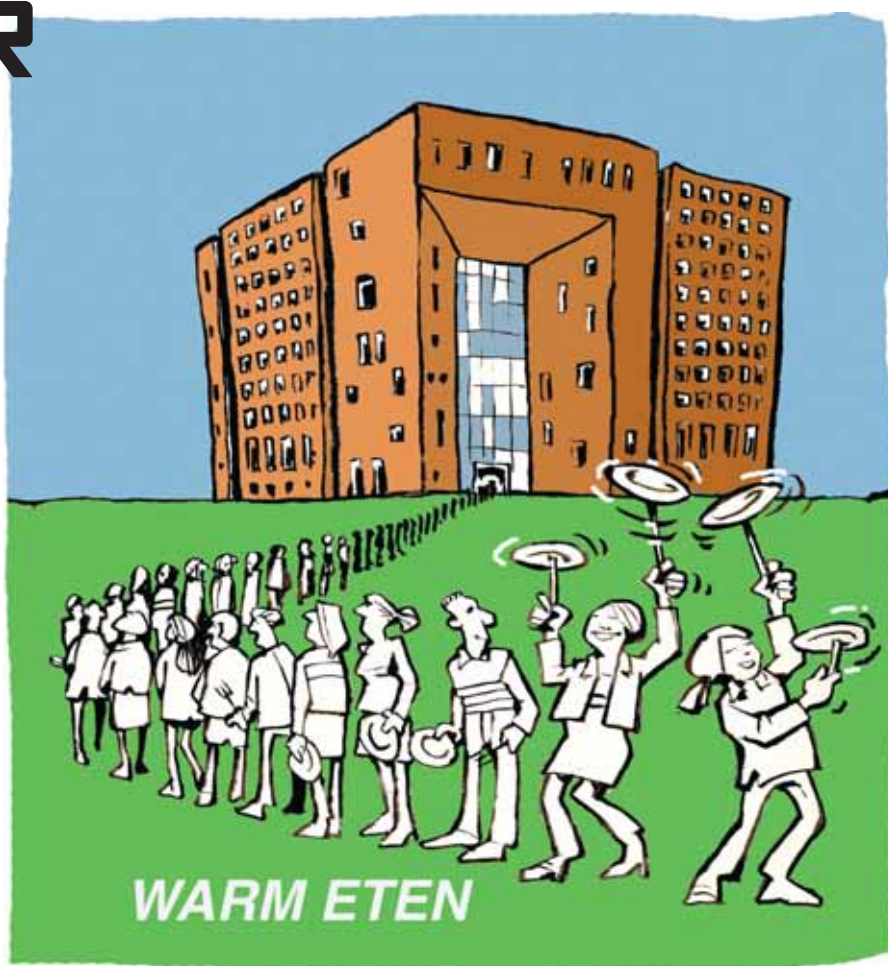
Wageningen UR ontwikkelt de gewoonte om als instelling een visie te geven op maatschappelijke vraagstukken. Dat gebeurde onlangs bijvoorbeeld naar aanleiding van de film Meat the Truth van de Partij voor de Dieren, over de gevolgen van de veehouderij voor het klimaat. En nu is op instigatie van bestuursvoorzitter Aalt Dijkhuizen een nieuwe denktank ingesteld, dit keer over de hoge prijzen van voedsel wereldwijd, een onderwerp dat veel aandacht krijgt in de media. In het voorwoord van het rapport over Meat the Truth zegt Dijkhuizen dat het gaat om feitenoverzichten, en dat het van belang is dat in discussies 'de wetenschappelijk vastgestelde feiten en de subjectieve meningen kunnen worden onder-

scheiden'. Ook het rapport over de hoge voedselprijzen zou vooral een feitenoverzicht moeten worden. Daarmee suggereert Dijkhuizen dat er maar één waarheid bestaat waar het gaat om ingewikkelde maatschappelijke kwesties. En dat uit objectieve wetenschapsbeoefening als vanzelf eensgezindheid volgt, zodat Wageningen UR logischerwijs als instelling maar één mening heeft. Natuurlijk is het zinvol om de mogelijke oorzaken van de stijging van voedselprijzen op een rijtje te zetten en te analyseren welke factoren daarbij een rol spelen. Maar vervolgens zouden onderzoekers van Wageningen UR alle vrijheid moeten krijgen om hun eigen visie te geven op de kwestie. Want elke student die een inlei-

ding wetenschapsfilosofie heeft gevolgd weet dat dé waarheid niet bestaat, zeker als het gaat om complexe maatschappelijke problemen.

Afhankelijk van het perspectief en de belangen zal iedere waarnemer iets anders zien. Doen alsof de wetenschapper daar geen last van heeft en waarlijk onafhankelijk kan zijn, is naïef. Dat toch volhouden reflecteert eerder het zakelijk belang dat Dijkhuizen hecht aan de onafhankelijke status van onderzoekers, dan de feitelijk onafhankelijkheid. Het zou beter bij een academische instelling passen om debat over de verschillende visies juist aan te moedigen. / Joris Tielens

HR

Henk van Ruitenbeek

HOFFMAN

ARIE SAFARI

Regelmatig geef ik nog rondleidingen in de sortimentstuin in Boskoop. Tot voor kort was deze eigendom van Wageningen UR. Deze geweldige bron van groene kennis middenin de boomkwekerijpraktijk werd echter te duur en ging voor een appel en een ei over de toonbank. De meeste bezoekers van de sortimentstuin zijn kwekers, onderzoekers en hoveniers, maar vandaag is groep drie van een plaatselijke basisschool te gast. Twintig snoetjes: 'Wat gaan we doen?' Nou, we gaan met Arie op safari. Gejuich. Leuk en natuurlijk een beetje spannend. Safarihoeden, loepjes, kompas en verrekijker mee en dan op ontdekkingsstocht. En met Arie valt er veel te ontdekken.

Snuffelen aan de heerlijk geurende sneeuwballen, boksen tegen de zachte bast van de mammoetboom, kijken naar de grappige hechtworteltjes van de klimop en luisteren naar de ruisende bamboe. En Arie vertelt van hoe en waarom en weet alles. Er wordt volop ontdekt. Als je door een loepje kijkt, zijn de benen van Arie megadik. 'Niet bij de juf doen hoor, Kelvin.' Brandnetels prikken ook in je gezicht; dikke traantjes. 'Dat mag je niet meer doen bij Jennefer hoor, Josua.' Als afsluiting van onze ontdekkingsstocht is er welverdiende limonade. 'De lekkerste van de hele wereld.' Arie ziet rode koontjes en goudgroen glimmende kinderoogjes en is voldaan. Dan nog zwaai-

en. 'Dag Arie kanarie, bombarie, safari!' Dag rakkers.

En nu heeft Arie zin om lekker zorgeloos met een biertje in de zon te zitten. Maar dat kan helemaal niet. Er is geen biertje, er hangen ineens donkere wolken en bovendien ben ik Arie niet. Ik ben onderzoeker en verkoper van groene kennis. Er moet vanmiddag nog een projectvoorstel weg. Groene kennis moet worden betaald. Anders is er geen Arie meer. De signalen zijn ongunstig. Duur, duur, duur. En we hebben tegenwoordig Google en groenkennisset.nl. Daar kun je alles vinden. Toch? Arie weet wel beter. Die kent het verschil tussen gewoon groen en goudgroen. / Marco Hoffman

‘Wageningen is not yet ripe for more than bilingualism’

UNITAS SERVES LUNCH AGAIN

Unitas has reopened its lunch facilities. The problems with the new kitchen equipment were resolved last week.

With the opening of the new, smaller kitchen, the menu has changed slightly. The popular pancakes served on Tuesdays have had to make way for bapao steamed buns. ‘After the mensa closed officially last summer, our old mensa cook started making pancakes voluntarily. But now there’s not enough room in the new kitchen to prepare and keep over a hundred pancakes warm at lunchtime,’ says Unitas committee member Arda Beckers with regret. The dinners prepared by and for Unitas members also started again this week. / YdH

WHAT’S ON

Thursday 15 May
19.00 & 21.30 / The Rocky Horror Picture Show by Sempre Sereno musical group. Junushoff, reservations www.sempre-sereno.nl.
20.00 / From homemaker to house builder: Talk show at LA13, part of Sex Makes the Difference Festival organised by Otherwise. More info. Page 17.
20.30 / El Baño del Pappa, Movie W.
21.30 / Concert Mark & the Spies at Unitas, followed by Het Alternatief.
22.00 / ISOW & ESN Spanish evening with tapas, dance workshop and party. At KSV. Mail ESNwageningen@wur.nl
22.00 / Navigators Christian student club: Pre-aid party in ‘t Oude Bijenhuis.

Friday 16 May
19.00 & 21.30 / The Rocky Horror Picture Show. See Thursday.
20.30 / Speed Date Debate in Loburg. Reservations otherwise@wur.nl.
22.00 / Salsa & Caribbean Party at International Club.

Saturday 17 May
12.15 / Lunchtime piano recital in bblthk.
14.00, 19.00 & 21.30 / The Rocky Horror Picture Show. See Thursday.
22.00 / Polish Cultural Party at International Club.
23.00 / Red Mon Rising, Goa at Unitas.

Sunday 18 May
11.00 / English language church service in Wagenburcht church, corner Beatrixlaan.

Tuesday 20 May
20.30 / Stardust, movie at Unitas.
22.00 / Party in De Bunker, flat pub.

Thursday 22 May
20.00 / The Banishment, Movie W.
20.30 / Open podium with Jimmy Glasmacher in WICC. Instruments available.
21.00 / Jenever Tasting Event at International Club.
22.00 / Open evening Nji Sri.
23.00 / Casa di Mafia party at Unitas.

Making paper at the Saturday market in Wageningen, organised by the PSF. / photo JB

STUDENT ACTIONS FOR GREENER UNIVERSITY

The statue of a tree in front of Forum is decorated with green paper leaves as a reminder that Wageningen UR's own environmental policy could be improved. And a papermaking activity at the Saturday market was designed to set people thinking. After a year of promises, the Wageningen Environmental Platform (WEP) and the Progressive Student Fraction (PSF) think it's time for the university to come forward with a clear sustainability policy.

In the afternoon sun, people hand out organic apples and seeds to passing students and staff, and take the opportunity to explain what the tree decorating action is about. ‘Last year, the Student Council asked the Executive Board to formulate a clear green policy for Wageningen UR,’ tells Rishi van de PSF. ‘Over a thousand students signed a petition at the time, but so far not much has changed. So we organised this afternoon’s activity and a papermaking workshop at the market a couple of weeks ago to get the subject on the agenda again. Wageningen promotes

itself to the outside world as green, but internally there’s room for improvement. Independent research also shows that Wageningen UR is not as green as it makes out. Student and staff expertise on sustainable and green matters is often not used, and good initiatives often don’t reach beyond individual chair groups.’

Many students and staff clearly appreciated the action held on Tuesday 13 May. Tetje and Bram, two Land and Water Management students, who happen to be passing by: ‘They have some good points, especially when it comes to using the knowledge we have in house. Our chair group could certainly have advised on the water problems around Forum.’

Peter, who works at Alterra, also thinks that the different sciences groups could learn more from each other. ‘Each sciences group has good internal aspects, but it would be good if these could be shared.’ Liesbeth, who works at the Library, thinks Wageningen is doing just fine. ‘Aren’t we often in the news with

positive things when it comes to the environment?’

That’s an argument you hear a lot, says WEP coordinator Roan: ‘Wageningen does good work, but mostly outside Wageningen. As far as we are concerned, if you are green on the outside and shout about it, you should also look closely at how things are organised internally. On that front Wageningen scores less well.’

According to Joris Fortuin, head of Forum, Wageningen is getting better, but many people don’t know exactly what the organisation is doing. ‘Maybe everyone needs to communicate better about the initiatives that are being taken. For example, there’s already an agreement that purchasing takes place centrally and sustainably. And Wageningen produces green energy with a wind park in Lelystad. We even produce more than we use.’

Masters student Judith thinks the initiative is worthwhile: ‘At last the tree is more attractive.’ / ABa

WSO HAS NO NEW BOARD MEMBERS YET

The Wageningen Student Organisation (WSO) has no board members for next year yet. This may mean the student union will have to close temporarily next year.

Other organisations that represent the interests of students in Wageningen have also been having difficulties recruiting

enough active members. The Christian Student Fraction had no candidates last year and therefore is not represented on the present Student Council, and no elections need to be held this year for the student council as there are just enough candidates to fill all the seats.

Mandy Doddema, Student Council

member for VeSte: ‘Next week we are organising the ‘Week of the Wageningen student’ together with WSO. We hope that this will make it clear to students what student representation is about and what our work involves.’

The WSO was not prepared to comment on the shortage of board members. / ABa

SNAPPED

WHO?
Wouter Derks, a Dutch Master student, just leaving the Leeuwenborch after a meeting with his Academic Master Cluster group.

HOW'S THE AMC GOING?
I enjoy the international group: the Dutch are a minority, which is great. We've just had some feedback on our proposal.

GOOD FEEDBACK?
Yes. Not everyone in our group is used to writing a proposal. Getting it down clearly on paper is quite a hard job.

WHAT'S YOUR PROJECT ABOUT?
Water that trees can store. What would happen to the constant water supply if there were no trees? But right now I'm looking forward to a cold beer. / **ABa**

INQUIRY INTO HIGH FOOD PRICES

Executive Board president Aalt Dijkhuizen has asked a group of researchers to make an analysis of the causes of the current high food prices.

This is in response to a request by the Dutch Ministry of Agriculture, Nature Management and Food Quality, which needs to know how to deal with the situation. Spokesman for the Executive Board, Simon Vink, explained that the report will start with an overview of the causes of the relatively sudden rise in world food prices. The researchers will then make a survey of technologies that could be used to produce enough food in the future. A third chapter will be devoted to policy and institutions that play a role in the process. Finally a number of scenarios will be worked out for future food price developments. / **JT**

WAGENINGEN WILL GO BILINGUAL

English will not become the only language of communication at Wageningen UR. After discussions with the Joint Student Staff Council (GV), the Executive Board has decided to adjust its ambitions. Wageningen will become bilingual.

In an implementation plan, the Executive Board set out a step-wise introduction of English as the language for different forms of communication. The GV was critical of the Board's plan, saying it did not sufficiently analyse the language problems and solutions to these. In addition, the GV said that the Executive Board had not budgeted enough money to implement the plan. The Wageningen UR language centre would also not be able to cope with an increased demand for English courses.

Chairman of the Executive Board, Aalt

Dijkhuizen, had already made it known that he wanted a 'pragmatic' approach to the implementation. 'Of course you don't have to speak English in a meeting where only Dutch speakers are present. We have also planned a number of evaluation moments. If we notice that a measure is not working as we intended, obviously we won't continue with it.'

The GV made it known in a letter three weeks ago that it does not agree with the Board's proposal, but accepts the proposal for the first phase of the plan: growth towards bilingualism. The Executive Board responded that it has shelved the more radical plans for the time being. 'We have removed the goal of English as the only language out of our plan. After examining whether this is feasible, we concluded that the organisation is not yet ripe for more than bilingualism.' / **KV**

WIRELESS INTERNET IN FORUM DELAYED

Wireless access to the Wageningen UR network in Forum will not be active until 1 June at the earliest. The network then needs to be tested, and will not be fully operational until a month later.

If everything had gone according to plan, wireless internet would have been up and running in March. 'However, because of many faults in the cabling and electrical supply, we've run into delays,' said Ton Risse, head of the ICT department. 'We're not happy about this and are doing everything we can to get things sorted out as quickly as possible.' In May or June, the ICT department will also install wireless internet in the Leeuwenborch. / **ABa**

MOBILE HORSE SCHOOL AND LIVESTOCK ADVICE IN CROATIA

'This is my dream: travelling, doing research and giving advice,' tells Monica van der Hall. Together with two teachers and ten other Van Hall Larenstein students from Wageningen, she spent three weeks of April and May travelling through Croatia. The second year students of Animal Husbandry and Equine, Leisure and Sports made the tour as part of a project in business and enterprise.

'The coast is prosperous and attracts tourists, but we were inland. There you see rich and poor, but there's no middle class and purchasing power is very low. But the people are very hospitable,' Robin Wolf sums up the contradictions of Croatia. Together with four other Animal Husbandry students, Robin set up the International Livestock Consultancy office, to advise Dutch businesses on the Croatian dairy farming market. 'Dutch companies could for instance sell tractors there, but it's not clear whether farmers have enough expertise to use them,' Robin explains. 'And, without a network, it's very difficult for Dutch businesses to build up contacts. The farmers are not very forthcoming,' adds fellow student Niek Vos. The Dutch group managed to make contact with dairy farms and veterinary organisations through teachers and students at the agricultural college in Kizevci, a partner of Van Hall Larenstein in an EU project for education development.

The members of the group also recall the mine fields and houses with bullet holes, reminders of the war in the former Yugoslavian area. 'The war is seen as the cause of many problems, like the high

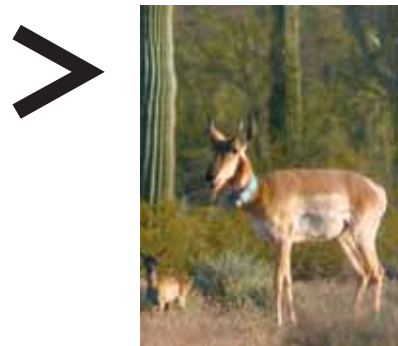
Van Hall Larenstein students took a boat trip on their recent visit to Croatia. / photo Robin Wolf

number of divorces. In border areas there is a lot of hate and animosity towards neighbouring countries, and it's forbidden to play Serbian music,' Monica van der Hall was told in her talks with teachers and students in Kizevci. On the work front, the group noticed big differences between EU member-country Slovenia and Croatia, which has not yet joined the

EU. 'Croatian farmers have little schooling, and professionals often have just very specific veterinary know-how. Few people have management skills,' according to Monica. She hopes to continue working with the consultancy office as a job alongside her study.

The six students of Equine, Leisure and

Sports organised lessons for horse owners through a mobile horse school, and gave lessons in schools on animal safety, welfare and nutrition. Gerrit van der Linde, who teaches animal husbandry and business skills at VHL, is pleased with how the visit to Croatia went. 'This pilot project gave the students an opportunity to test their plans in the field.' / **ABr**

De hekken en muren langs de zuidgrens van de VS die illegale immigranten buiten moeten houden, hebben nu ook de woede van biologen opgeroepen. Zij wijzen op de grote gevolgen die de kunstmatige barrière heeft voor migrerende dieren. Zo vrezen ze dat de bedreigde populatie Sonoran pronghorns, het snelste Noord-Amerikaanse landzoogdier, het onderspit zal delven als er conform de plannen van president Bush nog eens zo'n vijfhonderd kilometer hekwerk bijkomt.

De Rijksuniversiteit Groningen wil ondernemend zijn en biedt daarom de vijftig meest ondernemende studenten een minor ondernemerschap aan. Studenten hingen daarop de binnenstad vol met de prikkelende posters. 'Lekker wat bijverdienen? Ondernemen op je RUG. Ook voor jongens'. Geen probleem, maar ze werden wel door hun alma mater gesommeerd om de site ondernemenopderug.nl te kuisen. Dat is nu weer een saaiere site: de RUG neemt ondernemen erg serieus.

HET WILDE OOSTEN

Vorige maand ben ik met Connecting Cultures op reis geweest naar Oman. Deze organisatie is opgezet om de dialoog tussen het Midden-Oosten en het Westen te bevorderen. Toen ik via de docente van AMC-module Intercultural communication skills hoorde van het project leek het me wel leuk – niet bijzonder leuk – en ik dacht: niet geschoten is altijd mis. In een kort cv'tje heb ik al mijn culturele ervaringen een beetje opgekrikt. Ik heb het opgestuurd en vervolgens vergeten. Mijn verassing was dan ook groot toen ik in november te horen kreeg dat ik uitgekozen was, en er ontstond plots een gevoel van bijzonderheid en daaraan gekoppeld laaiend enthousiasme. Zowel de bijzonderheid als het enthousiasme ebde in de aanloop naar het vertrek een beetje weg toen bleek dat ik mijn laatste verplichte vak bijna niet ging halen door afwezigheid midden in de periode. Ik stapte dan ook met nogal gemengde gevoelens het vliegtuig in, half uitziend naar de ervaringen bij aankomst, half vrezend voor onvoldoendes bij terugkomst. De vriendelijke stewarlessen van de KLM en hun uitstekende catering deden mij echter snel alle zorgen vergeten en vrolijk en verzadigd stapten mijn Nederlandse medekandidaat en ik uit in Oman. Om de aandacht zoveel mogelijk bij het project te houden in de korte tijd die we hadden, gaven we onze mobieltjes af en trokken de wildernis in. De dagen bestonden uit ontbijt, een teambuildingspelletje, wandelen, lunch, een teambuildingspelletje, discussie, terugwandelen, avondeten en meer discussie. Tussendoor werd verteld over de cultuur van de deelnemende landen. Na vrij heftige discussies de eerste avond leek het of iedereen geschrokken was en de drie daaropvolgende dagen hielden we ons meer aan de oppervlakte. De vijfde avond kwamen we eindelijk uit bij de oorlog in Irak. Daar heb ik heel rare dingen over gehoord. Het blijkt dat alle deelnemers uit het Midden-Oosten, behalve die ene gevluchte Iraki, vinden dat Saddam Hussein een goede leider was, die stabiliteit tussen de twee soorten moslims in zijn land kon handhaven. Nu hij weg is dreigt burgeroorlog tussen hen. Of ze van Sadams misdaden niets wisten of die bewust negeerden is me niet duidelijk geworden. Wat voor mij uit de discussie bleek is eigenlijk dat strikte moslims niet veel anders zijn dan VVD-stemmers, en VVD-stemmers niet veel anders dan SP'ers. Als het over politiek gaat dan kun je simpelweg niet begrijpen dat iemand zo ongelooflijk dom kan denken, en kun je zo iemand vaak wel schieten. Maar vergeet dat even, zoek iets waar je het wel over eens bent, en je bent in no time de beste vrienden van de wereld. / Bastiaan Molleman

STUDENT MISHANDELD DOOR HUISBAAS

Het was een heftige week voor David Marcelus en zijn drie huisgenoten. Vorige week woonden de studenten nog boven café de Korenbeurs in Wageningen. Nu zijn ze alle vier verhuisd, nadat hun huisbaas één van hen mishandelde. De man werd boos na een klacht over de herrie uit de kroeg.

'Het gebeurde in de nacht van 6 op 7 mei', vertelt David namens de huisgenoten. 'Er was beneden ons in de Korenbeurs een feestje aan de gang. Onze huisbaas is ook de eigenaar van de kroeg. Ik sliep al toen het conflict ontstond, maar volgens verhalen van mijn huisgenoten belde één van ons rond een uur of twaalf naar beneden of de muziek wat zachter kon, omdat hij wou gaan slapen. Dit schoot onze huisbaas blijkbaar in het verkeerde keelgat. Enkele minuten later ging de bel en stond hij met drie of vier andere mannen op de stoep.' De jongen die had geklaagd over het geluid deed open, samen met een buitenlandse bewoner. De klager werd meteen

geslagen. Geschrokken rende hij naar boven de kamer van iemand anders in. Daar werd hij op de bank verder mishandeld. 'Onze internationale huisgenoot zag kans om naar de derde verdieping te rennen waar mijn kamer is. Hij wist niet goed wat hij moest doen en wat er gaande was, omdat alles natuurlijk in het Nederlands geschreeuwd werd. Toen ik eenmaal door had hoe ernstig de situatie was, heb ik snel een broek aangetrokken en ben ik naar beneden gerend. De mannen kwamen op de derde verdieping af, waarschijnlijk door het geluid dat we maakten. Het gaf de jongen die werd mishandeld kans uit huis te ontsnappen', vertelt David. Diezelfde nacht nog is de eigenaar van de Korenbeurs gearresteerd. Hij heeft drie dagen in bewaring gezeten. Volgens de huisbaas niet terecht. 'Ik had altijd al gezek met die jongen', legt hij uit. 'Altijd maakte hij muziek, gaf hij feestjes en hadden we overlast van hem. En dan komt meneer ons opeens meedelen dat we in mijn kroeg stil moeten zijn. Dat is toch te

gek voor woorden?! Ik ben die avond inderdaad met een aantal personen naar boven gelopen om hem eens goed de waarheid te vertellen. Ik heb hem een klein tikje voor zijn kop gegeven, niet hard.' David heeft de nacht met twee andere huisgenoten verder bij vrienden doorgebracht. Hij nam de telefoon van zijn mishandelde huisgenoot mee, en vond door vrienden uit diens telefoonlijst te bellen uit waar hij verbleef. De volgende dag en de ochtend daarna hebben de vier bewoners hun spullen uit het huis gehaald, en inmiddels heeft iedereen een nieuwe kamer. De mishandelde student woont tijdelijk in een andere stad. Hij heeft een ingescheurd trommelvlies en een opgezwollen gezicht, maar heeft geen blijvend letsel opgelopen. De huisbaas heeft nog geen van de studenten over hun verhuizing gesproken. Hij gaat de kamers wel opnieuw verhuren, maar is niet van plan ooit nog met studenten in zee te gaan. Hij is 'het gedoe' helemaal zat, zegt hij. / IRA

ORANJEBITTER/ Leden van het dispuut De Toebacksuyghers van de Wageningse studentenvereniging SSR-W plegen op Koningsinnedag vroeg uit de veren te komen om de Nederlandse vlag te hijsen, het Wilhelmus en andere liederen te zingen en oranjebitter te drinken. Na het zingen van het Wilhelmus roept een dispuutlid: Leve de Koningin!, waarop de anderen antwoorden: Hoezo!?! Het plakkerige oranjebitter wordt traditiegetrouw weggespoeld met een biertje. / AS, foto GA

WSO HEEFT NOG GEEN NIEUWE BESTUURSLEDEN

De Wageningse Studenten Organisatie (WSO) heeft nog geen bestuursleden voor volgend jaar. Dit kan betekenen dat de studentenbond volgend jaar tijdelijk wordt opgeheven.

Ook andere organisaties die in Wageningen studentenbelangen behartigen hebben al enige tijd moeite om genoeg actieve leden te vinden. De Christen Studenten Fractie ontbreekt wegens gebrek aan kandidaten sinds vorig jaar in de studentenraad. En dit jaar gaan de verkiezingen

voor de raad niet door omdat er net genoeg kandidaten zijn om de plekken te vullen. Mandy Doddema, lid van de studentenraad namens VeSte: 'Volgende week organiseren we samen met de WSO de week van de Wageningse student. We hopen hiermee studenten bekend te maken met studentenvertegenwoordiging en wat we nou precies doen.' De WSO wil geen commentaar geven op het gebrek aan bestuursleden. / ABa

Zie ook MI op pagina 14

DRAADLOOS INTERNET FORUM IN JULI ACTIEF

De draadloze toegang tot het netwerk van Wageningen UR in Forum zal op zijn vroegst vanaf 1 juni actief zijn. Het netwerk moet dan echter nog worden getest. Een maand later zal het volledig operationeel zijn.

Gepland was dat het draadloze internet in maart in gebruik kon worden genomen. 'Wegens veel fouten in de bekabeling en stroomvoorziening lopen we een aardige vertraging op', aldus Ton Risse, hoofd van de afdeling ICT. 'We zijn daar niet blij mee en doen er alles aan om het zo snel mogelijk weer op orde te brengen.' In mei of juni gaat Risses afdeling ook draadloos internet installeren in de Leeuwenborch. / ABa

JANSEN WINT OP NSK ATLETIEK

VHL-student Nout Jansen is sinds Pinksteren de snelste student op de 800 meter. Hij snoepte in zijn race op het Nederlands Studentenkampioenschap baanatletiek maar liefst drie seconden af van zijn persoonlijk record. Een stel Groningse hardlopers dacht de wedstrijd met een snelle start in hun voordeel te kunnen beslissen. Jansen liep na de eerste ronde inderdaad achteraan, maar kon doortrekken. 'Op het laatste rechte stuk had ik ook de laatste loper te pakken.' Zijn eindtijd van 1.52,64 zou vorig jaar de tweede beste tijd zijn geweest bij de A-junioren, wat de student Bos- en natuurbeschermer uit Velp officieel nog is. / YdH

De Spanjaard dr.dr.dr. José Baqué heeft vorige maand op 82-jarige leeftijd zijn dertiende universitaire studie – waaronder drie PhD’s – afgerond. Hij begon op zijn negentiende met filosofie en studeerde vervolgens rechten, geografie, geschiedenis, kunstgeschiedenis, Engels, Frans, Duits, Hebreeuws, economie, bedrijfseconomie, geneeskunde en gedragswetenschappen. Hij begint binnenkort aan een studie Arabisch. Zijn geheim: ‘ik slaap maar vier uur per dag.’

Een Nobelprijs. Volgens directeur-generaal landbouw Annemie Burger komt de Natureluur daarvoor in aanmerking. Als vervanger van de minister stuurde Burger deze mobiele melkrobot van praktijkcentrum Zegveld eind april voor het eerst de wei in. Ze citeerde daarbij Het Lied Van de Melkmachine uit de Fabeltjeskrant: fabrikanten broeders Bever, beter kan ‘t niet, we geven een tien, een dikke tien (...), want nimmer in ons koeienleven hebben we zo’n prima melkmachien gezien.

Zelfs een vertrouwd bastion als Zodiac, het Wageningse onderkomen van de dierwetenschappers, wordt opgestuwd in de vaart der volkeren. Blijkens een bericht van de Animal Sciences Group wordt de receptie van Zodiac opgeknapt ‘om bezoekers, gasten, leveranciers en medewerkers beter en sneller te kunnen helpen’. De keerzijde is dat de receptie na de verbouwing een nieuwe naam krijgt: Q-Point.

VERSIERDE BOOM VOOR GROENERE UNIVERSITEIT

Een opgevolijkt monument voor Forum, vol groene papieren bladeren die het ontbrekende groene aspect van Wageningen UR benadrukken. Na een jaar van beloftes willen het Wageningen Environmental Platform (WEP) en de Progressieve Studenten Fractie (PSF) dat de universiteit eindelijk met een duidelijk duurzaamheidsbeleid op de proppen komt.

In de zon delen vrolijke mensen ecologisch verantwoorde appels en zaadjes uit aan passerende medewerkers en studenten, vergezeld van een uitleg over het waarom van de versieractie. ‘De studentenraad heeft de raad van bestuur vorig jaar gevraagd om een duidelijk groen beleid voor de organisatie’, vertelt Rishi van de PSF. ‘Ruim duizend studenten zetten daar toen hun handtekening voor. Er is echter nog nauwelijks iets veranderd. Met deze actie willen we het onderwerp weer op de agenda krijgen. Want Wageningen profileert zich als groen, maar intern kan het veel beter. Ook onafhankelijke onderzoeken laten zien dat Wageningen UR niet zo groen is als ze zich voordoet. Kennis van studenten en medewerkers over duurzaam en groen beleid wordt vaak niet benut, en goede initiatieven blijven hangen bij individuele leerstoelgroepen.’ Veel studenten en medewerkers kunnen de actie dinsdag 13 mei wel waarderen. Tetje en Bram, twee passerende studen-

ten Land- en waterbeheer: ‘Ze hebben goede punten, vooral over het gebruik van kennis die we zelf hebben.’ Ook Peter, die werkt bij Alterra, denkt dat de kenniseenheden meer van elkaar kunnen leren. ‘Elke kenniseenheid heeft goede interne punten, niet alleen op het gebied van een duurzaam beleid. Het zou mooi zijn als ze deze kennis zouden delen.’ Liesbeth van de bibliotheek vindt dat Wageningen het eigenlijk wel prima doet. ‘We zijn toch vaak in het nieuws met positieve dingen op het gebied van milieu?’ Dat argument hoor je vaker, zegt WEP-coördinator Roan: ‘Wageningen doet vooral goed werk buiten Wageningen. Wij vinden dat wanneer je groen van buiten bent en dit keer op keer hard roept, je ook naar de interne organisatie moet kijken. En daar laat Wageningen helaas wat steken vallen.’ Volgens Joris Fortuin, hoofd Forum, doet Wageningen het eigenlijk steeds beter, maar weten veel mensen niet precies waar de organisatie mee bezig is. ‘Misschien moet iedereen beter communiceren over lopende initiatieven. Zo is bij een groot deel van de inkoop al centraal geregeld dat we duurzaam inkopen. Daarnaast produceert Wageningen groene energie met een windmolenpark in Lelystad. We produceren zelfs meer dan dat we gebruiken.’ Masterstudent Judith vindt het hoe dan ook een goed initiatief: ‘Die boom is zo een stuk mooier.’ / **Aba**

Met het versieren van de kunstboom voor Forum vroegen studenten aandacht voor duurzaam intern beleid. / foto BdG

HET ECHTE WERK

VERWENDE BOEREN IN GHANA

Op de vraag of ze ook Grenzeloos Verliefd is geworden tijdens haar stage in Ghana, moet Floor Veer hard lachen. Wel moest de studente Rural Development & Innovation aan Van Hall Larenstein in Wageningen regelmatig huwelijksaanzoeken afwijzen. Ze liep stage bij een pilotproject voor biologische cacao-teelt, en ontdekte dat wieden volgens Ghanese boeren een overheidstaak is.

‘Het eerste dat opvalt in Ghana is de armoede. Mensen beseften dat zelf niet, tot de hulporganisaties kwamen. Soms denk ik dat wij de problemen hebben gecreëerd. Nu heeft iedereen een televisie en een mobiel, maar de kinderen gaan niet naar de middelbare school. In een paar dorpen waar ik werkte, is geen elektriciteit. Dus moeten mensen naar de stad om hun telefoon op te laden. De vraag naar biologische cacao groeit, en Ghana levert de hoogste kwaliteit cacao. Het pilotproject van mijn stagebedrijf moest worden uitgebreid met tweehonderd boeren. Die boeren moeten samenwerken, want de oppervlakte van de boerderijen is zo klein, dat je al niet meer biologisch bent als de buren spuiten. Ik heb de situatie van die boeren onderzocht en kreeg wel een paar keer de opmerking dat de blanken eerst de chemicaliën introduceerden, en nu weer iets anders willen. We moesten eerst maar eens bedenken wat we eigenlijk willen. In Ghana haalt de overheid veel initiatief weg bij de boeren. De staat regelt bijvoorbeeld de herbeplanting en bespuit gratis

de gewassen. De boeren zijn verwend geraakt en vertikken het bijvoorbeeld om te wieden omdat de overheid dat volgens hen moet doen. Hoe verder je van de geasfalteerde wegen komt, hoe traditioneler het wordt en hoe beter de boerderijen eruit zien. Ghanezen zijn heel open, ze schamen zich nergens voor. Toen ik in een restaurant naar de wc moest, vroegen ze of het voor *shit* of *piss* was. Wat ik moeilijk vond, is dat mensen je als een buitenlander blijven beschouwen. Zo roepen ze de hele tijd ‘obruni’ – blanke – naar je. Zelfs in het dorp waar ik vijf maanden woonde bleef men me tot ik wegging zo noemen. Ik schreeuwde gewoon ‘obibini’ – zwarte – terug. Het openbaar vervoer, waarmee ik naar mijn werk ging en rondreisde was behoorlijk efficiënt, maar wel een gekkenhuis. Ik zat met vijftien mensen, drie geiten en een zak maïs in een minibusje. Ook heb ik eens met twaalf man in een gedeelde taxi gezeten, een goede manier om contact te leggen. Een van de eerste dingen die ze vragen is of je getrouwd bent. Ik heb veel huwelijksaanzoeken gehad, maar ik geloof niet dat ze dat serieus bedoelden. Ik had een heel aardige tolk met een leuk gezin en een lieve buurvrouw waar ik altijd terecht kon. Met haar keek ik vaak naar Nollywoodfilms. Dat zijn onbeschrijfelijk slechte Nigeriaanse films op televisie. In elke film zie je dezelfde acteurs weer. Nollywoodfilms keren zich tegen drank- en drugsgebruik en seks voor het huwelijk en prediken het geloof. Ze zijn enorm grap-

De Groninger Studenten Amateur Voetbal Vereniging ‘Forward’ heeft haar blauwwitte shirts en broekjes uitgetrokken vanwege het halen van de ‘na(akt)competitie’, die promotie naar de tweede klasse in zicht brengt. De trainer en oud-spits van FC Groningen Martin Drent schermt op de foto zijn edele delen netjes af met zijn handen. Volgens een commentaar op Radio Noord wilde hij met zijn 21 centimeter de spelers niet ontmoedigen.

Groot nieuws voor de pluimveehouderij. Uit analyses van restjes eiwitten die zijn gevonden in fossiele botten van de befaamde Tyrannosaurus blijkt dat deze nauwer verwant is aan de kip en de struisvogel dan aan reptielen. Een bioloog durft Tyrannosaurus zelfs ‘een doorgegroeide kip’ te noemen. Mocht Jurassic Parc ooit werkelijkheid worden, dan wordt het nog oppassen voor de wraak van deze voorloper van de leghen. / GvM

PRIKBORD

stuur je foto's naar
prikbord@cereales.nl

GAÏTENPAD

Studentenvereniging Arboricultura van Van Hall Larenstein in Velp bestaat honderd jaar. Op 1, 2 en 3 mei werd daarom het Gaïtenpad gelopen. De driedaagse route begint bij Boskoop, waar de vereniging en de bijnaam *gaïten* (Boskoops voor geiten) hun wortels hebben. De andere dagtochten zijn in de uiterwaarden rond Wageningen en op de Veluwe nabij Velp. De lopers sliepen bij roeivereniging Argo in Wageningen en op een camping in Oosterbeek. De tenten en bagage werden heen en weer gereden, vertelt Mark Nijmeijer van de lustrumcommissie. ‘Het moet natuurlijk wel leuk blijven, zeker voor de ongetrainde loper die zo’n 20 of 25 kilometer moet lopen op een dag.’ In totaal liepen ongeveer vijftig leden en oud-leden mee. ‘De leeftijden liepen van 18 tot 63 jaar en ook de opleidingen verschilden. Dat leverde leuke discussies op onderweg. Bos- en natuurbeheerders kijken vooral naar de ecologische waarde van het landschap, terwijl Tuin- en landschapsinrichters op de praktische inrichting letten’, zegt Nijmeijer. / ABr, foto’s Sijtse Jan Roeters

WAGENINGSE LOPERS VERSLAGEN DOOR ‘OUDJES’ UIT GRONINGEN

De missie van Team Wageningen Universiteit is mislukt. De Bronzen Batavier is meegenomen door Groningen. De Wageningse studenten werden ‘slechts’ tweede in de universiteitscompetitie op de Batavierenrace. Aan de voorbereiding heeft het niet gelegen. Er is extra getraind bij het ochtendgloren en bij selectiewedstrijden werd nog een nieuw talent ontdekt – een korfballer. Met succes was iedereen ingeprent om niet zoals vorig jaar een paspoort thuis te laten en het polsbandje af te laten knippen na een etappe – wat allebei straf tijd oplevert – en iedereen stond op tijd aan de start. Het weer werkte ook nog mee. De nacht was zacht, zaterdag 26 april. Wageningen zat meteen na de start van de estafette-loop van Nijmegen naar Enschede om middernacht al bij de eerste drie. Voor de meefietsers was het in het donker wel aanpoten. De rapste heren liepen ruim achttien kilometer per uur.

Aan het eind van de middag belandde de stroom lopers in de straten van Enschede, waar terrasjes en stoepen goed gevuld waren. Na iets minder dan elf uur kwam de 25e en laatste loper van het Wageningse team over de finish, ruim tien minuten na de Groningers. ‘We hebben ons best gedaan’, zucht teamleider Misha Petie. ‘Toch mogen we als kleine universiteit best trots zijn op deze prestatie. En we hebben een jong team, waarvan de meesten nog wel een paar jaar meekunnen en dus beter kunnen worden. Bij Groningen liepen veel oudjes.’ Als troost voor de tweede plek kreeg iedereen een sporttas. Bij het NSK Ekiden en de Veluweloop gaan de lopers weer samen op pad. Maar nu eerst hard op zoek naar een nieuwe sponsor om vervoer naar wedstrijden te kunnen betalen. Het autobedrijf waar ze eerder gratis busjes huurden, gaat zich richten op hockey. Hockey! / Yvonne de Hilster

